

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

MÉNĚ ROZŠÍŘENÉ SPORTOVNÍ HRY VE VÝUCE TV NA 2. STUPNI ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Bakalářská práce

Studijní program: B1101 – Matematika
Studijní obory: 7401R014 – Tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání
7504R015 – Matematika se zaměřením na vzdělávání
Autor práce: **Romana Zahálková**
Vedoucí práce: Mgr. Helena Rjabcová

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Romana Zahálková**
Osobní číslo: **P14000901**
Studijní program: **B1101 Matematika**
Studijní obory: **Tělesná výchova se zaměřením na vzdělávání
Matematika se zaměřením na vzdělávání**
Název tématu: **Méně rozšířené sportovní hry ve výuce TV na 2. stupni základ-
ních škol**
Zadávací katedra: **Katedra tělesné výchovy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

- zjistit, zda učitelé tělesné výchovy znají méně rozšířené sportovní hry (které?)
- zjistit, zda učitelé využívají méně rozšířené hry ve výuce (proč ne?)

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- MAZAL, Ferdinand. Hry a hraní pohledem ŠVP. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2007, 394 s. ISBN 978-808-5783-773.
- TÁBORSKÝ, František. Sportovní hry: sporty známé i neznámé. 1. vyd. Praha: Grada, 2004, 159 s. ISBN 80-247-0875-2.
- TÁBORSKÝ, František. Sportovní hry II.: základní pravidla, organizace, historie. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 172 s. ISBN 80-247-1330-6.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Helena Rjabcová

Katedra tělesné výchovy

Datum zadání bakalářské práce: **24. října 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **29. dubna 2015**

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.
děkan

L.S.

PaedDr. Jindřich Martinec
vedoucí katedry

V Liberci dne 21. listopadu 2014

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala vedoucí mojí bakalářské práce Mgr. Heleně Rjabcové za mnoho užitečných rad, pomoc a trpělivost při psaní této práce.

Méně rozšířené sportovní hry v TV na 2. Stupni ZŠ

Romana Zahálková BP-2014

Vedoucí BP: Mgr. Helena Rjabcová

Anotace

Bakalářská práce měla za cíl zjistit, zda učitelé vyučující tělesnou výchovu na 2. stupni základních škol znají méně rozšířené sportovní hry a ve výuce je využívají. Pomocí anketního šetření byly zjištěny názory pedagogů vyučujících tělesnou výchovu na 2. stupni základních škol na netradiční sportovní hry. Anketa měla za cíl zjistit, jak se pedagogové zajímají o tyto hry, v jakém rozsahu a ve které části hodiny je využívají. Z ankety vyplynulo, že učitelé využívají pouze některé hry, a to spíše ty známější a nenáročnější na finanční prostředky. Z výsledků ankety vyplynul úkol zpracovat návrh vzdělávacího semináře pro učitele TV na 2. stupni ZŠ zaměřeného na netradiční sportovní hry. Seminář může sloužit, jako inspirace pro obohacení vyučovací jednotky tělesné výchovy.

Klíčová slova: tělesná výchova, netradiční sportovní hry, brenbal, bumbác ball, frisbee, kin-ball, korfbal, lakros, ringo, tchoukball.

Anotation

The target of the bachelor's work is to find out, if the teachers of sport classes at the second grade of basic schools know less spreaded sporting games and use them at the classes. I carried out an opinion poll to find out an opinion of teachers, who teach sports at the second grade of basic schools , on alternative sporting games. The target of the opinion poll was to find out how are teachers interested in alternative sporting games and how widely and in which part of the class they use them. I found out in the opinion poll, that teachers use just some games, more known and less expensive. From the poll arised a task to prepare a proposition of educational seminar for teachers of the sports at the second grade of primary schools with a focus on alternative sporting games. The seminar can be used as an inspiration for enrichment of the sport class.

Keywords: physical education, alternative sporting games, brannball, bumbac ball, frisbee, kin-ball, korfbal, lakros, ringo, tchoukball.

Obsah

1	ÚVOD	9
2	CÍLE PRÁCE	11
3	CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU TV	12
4	HRA	15
4.1	Dítě a hra.....	16
4.2	Pohybové hry	18
4.3	Sportovní hry	18
5	MÉNĚ ROZŠÍŘENÉ SPORTOVNÍ HRY	21
5.1	Brenbal.....	21
5.2	Bumbác ball	23
5.3	Frisbee - ultimate	25
5.4	Kin-ball	26
5.5	Korfbal	28
5.6	Lakros – český lakros.....	30
5.7	Ringo.....	32
5.8	Tchoukball	34
6	PRŮZKUM MEZI UČITELI	38
6.1	Metodika šetření.....	38
6.2	Charakteristika sledovaného souboru	38
6.3	Výsledky a diskuse	40
6.4	Shrnutí.....	52
7	NÁVRH OBSAHU VZDĚLÁVACÍHO SEMINÁŘE	53
	ZÁVĚR	66
	POUŽITÁ LITERATURA	68
	SEZNAM PŘÍLOH.....	71

1 ÚVOD

Z důvodu rychlého rozvoje technologií je celoživotní styl člověka velmi uspěchaný. Známo je, že hlavním motorem rychlého rozvoje technologií je lidská pohodlnost. Z tohoto důvodu se lidská populace potýká s nedostatkem pohybu. Děti preferují komfortní (sedavý) způsob života i z důvodu rychlého životního stylu svých rodičů. Při tomto způsobu života nemají rodiče čas se plně věnovat svým dospívajícím dětem, proto děti vyrůstají převážně ve virtuálním světě, kde nalezneme počítač, mobilní telefon, nebo herní konzole. V důsledku sedavého způsobu života trpí více dětí obezitou a jsou u nich zjištěny rizikové faktory chronických chorob. Pro mnohé děti je jedinou pohybovou aktivitou pohyb v rámci školní tělesné výchovy.

Tělesná výchova by měla mít výchovný charakter, ale také pestrý a veselý průběh. Proto by se ve vyučovacích jednotkách mělo objevovat něco nového a zajímavého, co udrží dětskou pozornost. Výuka by měla děti motivovat k pohybové činnosti a radosti z ní. V životě by nemělo záležet jenom na výsledcích, ale i na vynaloženém úsilí v průběhu určité aktivity, protože by děti samotná pohybová aktivita nemotivovala. Tělesná výchova by měla být strukturována tak, aby mělo každé dítě šanci v něčem vyniknout a nemělo pocit méněcennosti. Důležitou roli ve vyučovacím procesu sehrává motivování žáků k pohybové aktivitě ze strany pedagoga a pozitivní vztah k pohybové aktivitě ze strany žáka. Pokud bude pohybová aktivita žáka bavit, bude se jí věnovat i s kamarády mimo školu.

Netradiční sportovní hry působí jako zpestření výuky tělesné výchovy a zároveň motivace žáků k zvýšené aktivitě. Hry vedou děti k tvořivosti, představivosti, spolupráci a učí je vzájemné pomoci. Méně rozšířené neboli netradiční sportovní hry kombinují pravidla klasických her jako je fotbal, basketbal, volejbal a jiné nebo jde pouze o modifikaci pravidel. Netradiční sportovní hry mají jednoduchá pravidla a mnohdy jsou nenáročné na potřebné pomůcky. Netradiční hry jsou srozumitelná a nenáročná na pochopení, tudíž jsou vynikajícím prostředkem pro oživení TV. Většinu her můžeme provozovat i ve volném čase nebo při rodinných příležitostech a účastnit se můžou všichni rodinní příslušníci bez ohledu na věk a na pohlaví.

Téma bakalářské práce „Méně rozšířené sportovní hry v TV na 2. stupni ZŠ“ jsem si vybrala proto, že sama jsem tyto hry na základní škole zažila pouze v minimálním rozsahu. Když se řekne tělesná výchova, tak se mi vybaví atletika, gymnastika, vybíjená

a ringo, to byl obsah mé tělesné výchovy na základní škole. Na střední škole byl program obohacen o lakros, florbal, přehazovanou a volejbal. O dalších netradičních hrách jsem se dozvěděla až na vysoké škole.

Cílem mé práce je zjištění, jak se pedagogové zajímají o netradiční sportovní hry a do jaké míry je využívají.

2 CÍLE PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo zjistit, zda učitelé vyučující tělesnou výchovu znají méně rozšířené sportovní hry a zda je ve výuce využívají.

Z výše uvedeného cíle vyplývají dílčí cíle a úkoly:

1. Na základě studia odborné literatury zpracovat přehled a charakteristiku netradičních sportovních her vhodných pro výuku tělesné výchovy na základních školách.
2. Pomocí ankety zjistit zájem a informovanost pedagogů o netradiční sportovní hry a zjistit jak učitelé hodnotí přínosnost méně rozšířených her do výuky.
 - a. Sestavit anketní otázky
 - b. Zpracovat anketní výsledky
 - c. Vyhodnotit anketu
3. Navrhnout program vzdělávacího semináře pro učitele tělesné výchovy na 2. stupně základních škol.

3 CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU TV

V rámcovém vzdělávacím programu (dále jen RVP) je charakterizován předmět tělesná výchova (dále jen TV), který spadá do vzdělávací oblasti člověk a zdraví.

Tato oblast je koncipována a aplikována s ohledem na věk žáků ve vzdělávacích oborech výchova ke zdraví a tělesná výchova, která zahrnuje i zdravotní tělesnou výchovu. Obsahy vzdělávacích oblastí se navzájem prolínají, obohacují a aplikují, i do života školy.

Na zdraví člověka nahlížíme jako na vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je ovlivňováno mnoha elementy, jako je životní styl, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů a životního prostředí, bezpečí člověka atd. Zdraví je hlavním předpokladem pro aktivní, spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost. Dále klademe důraz na poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví, to považujeme za jednu z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví pomáhá žákům k aplikaci základních podnětů pro ovlivňování zdraví v jejich životě. Vzdělávání se zaměřuje na poznání sám sebe, jako na živé bytosti, pochopení hodnoty zdraví, význam zdravotní prevence a hloubku těžkostí propletených s nemocí či jiným oslabením zdraví. Cílem je poznávání základních životních hodnot, postojů a jednat aktivně v souladu s nimi. Zájem žáků o problematiku zdraví můžeme založit na motivaci a situacích, které žáky nadchnou a zvýší jejich zvědavost.

Vzdělávací obor TV je souhrnné vzdělávání žáků v problematice zdraví na jedné straně chápáno jako poznávání vlastních pohybových možností a na straně druhé poznávání účinků specifických pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální spokojenost. Rozvoj pohybového vzdělávání se pohybuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, kde žáci dokáží ohodnotit svou zdatnost. Důležitými aspekty pro osvojování pohybových dovedností je komunikace, prožitek z pohybu kvality prožitku umocňuje správně provedená dovednost. (RVP 2005, s. 64)

„Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a vede žáky k:

- 1. poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,*
- 2. pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,*
- 3. poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,*
- 4. získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,*
- 5. využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví,*
- 6. propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím,*
- 7. chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností,*
- 8. aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.“ (RVP 2005, s. 65)*

Tělesná výchova

Tělesná výchova zahrnuje činnosti ovlivňující zdraví, které zahrnují to, co by měl žák umět při opouštění 9. třídy. Žák se aktivně zapojuje do pohybového systému, některé pohybové aktivity začleňuje regulérně a účelně. Ze strany žáka je snaha o zdokonalení tělesné zdatnosti. Má za povinnost se samostatně nachystat na pohybovou činnost a ukončit ji v souladu s hlavní činností. Žák zavrhuje drogy a jiné škodlivé látky, které jsou špatné pro zdraví a nevyhovují sportovní etice. Přizpůsobuje své chování neznámému sportovnímu prostředí, přírodě nebo silničnímu provozu.

Učivo ovlivňující zdraví zahrnuje význam pohybu pro zdraví, zdravotně orientovanou zdatnost, prevenci a korekci jednostranného zatížení svalových dysbalancí, hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech.

V RVP jsou formulovány tyto očekávané výstupy. Žák si osvojuje pohybové dovednosti a přenáší je do určitých činností. Dále zkritizuje zrealizované osvojované pohybové činnosti, sám umí označit nedokonalé provedení a jejich původ.

Učivo v činnostech ovlivňujících pohybové dovednosti zahrnuje pohybové hry, gymnastiku, estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem, úpoly, atletika, sportovní hry, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování, snowboarding, bruslení a další pohybové činnosti.

U činností podporujících pohybové učení jsou v RVP ZV formulovány tyto očekávané výstupy: žák si osvojuje názvosloví na různých úrovních, uplatňuje myšlenku fair play, užívá ve hře taktiku směřující k výhře, respektuje pravidla hry,

Učivo z hlediska činnosti podporujících pohybového učení obsahuje komunikaci v TV, organizaci prostoru a pohybových činností, historii a současnost sportu, pravidla osvojovaných pohybových činností, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech, měření výkonů a posuzování pohybových dovedností. (RVP 2005, s. 68 – 71)

4 HRA

Hra je činnost jednoho či více lidí, která nemá konkrétní smysl, ale zároveň jejím cílem je radost či relaxace. Hry neslouží jenom pro zábavu, ale například i ke vzdělání. Rolí hry ve společnosti se zabývá věda zvaná ludologie.

Řecký filosof Platón, byl jeden z prvních, kdo si uvědomil praktickou cenu hry. Platón uvádí ve svých „Zákonech“ i praktické rady, které již u malých dětí povzbuzují hru. J. A. Komenský, český pedagog, teolog, filosof, sociální a náboženský myslitel, kněz a spisovatel, ve svém díle „Schola ludus“ propaguje myšlenku využití hry ve školním vyučování. Komenského přístup využíval dramatizaci učební látky, aby si žák lépe osvojil znalosti, které doprovázel zážitek.

Vídeňský lékař a psychiatr Sigmund Freud (1856-1939) chápal hru jako prostředek k proniknutí do hlubinných stránek osobnosti, zaměření se na přání jednotlivců nebo jako metodu při léčení duševních nemocí.

Sutton-Smith (1978) přišel s názorem, že hru můžeme chápat jako řešení konfliktů. Hru chápeme jako vnitřně motivované chování. Neřešitelné konflikty jsou přenášeny do jiné roviny, kde jsou řešitelné. Nesoulad mezi prohráváním a vyhráváním existuje jak v reálném životě, tak ve hrách. Výhodou je, že řešení sporů ve hře nezpůsobuje právní důsledky. Když hráči prohrají, mohou hru začít znovu, což v reálném životě vždy neplatí. (Metodický portál 2011)

(Černý in Mazal 2000, s. 10): „*Hra je hrána jako plná, naprosto hodnověrná a krutě vážná skutečnost, má-li být opravdu krásnou hrou. Jinak by místo hry vznikla jen hra na krásu. a to by byla její smrt.*“

Huizinga zformuloval charakteristiky hry takto: „*Hra je svobodným jednáním v dočasné sféře aktivity a se subjektivním zaměřením, je uzavřená a ohraničená, lze ji opakovat, má bezpodmínečně dodržovaný řád a pravidla (bez nichž neexistuje), rytmus, neobvyklost, změnu a napětí*“. (Mazal 2000, s. 18)

Caillois klasifikuje hry podle herních prožitků do čtyř skupin:

- Agon znamená zápas a vyznačuje se ctí zápasce zvítězit díky vlastnímu úsilí. V boji nezáleží pouze na vítězství, ale i na průběhu. Protivníkem nemusí být živá bytost, může to být i vzdálenost, anebo strach. Příkladem je sumo nebo „páka“.

- Alea označuje hry založené na náhodě nebo štěstí a výsledek není podmíněn vlastním úsilím ani umem. Alea ve středověku znamenala hrací kostky a vedla k hazardu ve hře.
- Ilinx neboli závrat', opojení je skloubeno se senozomotorickou manipulací a projevuje se při ztrátě stability těla, při akrobatických pohybech, při letu, zrychlení, rotacích, při jízdě na kolotočích. Vyskytuje se např. při adrenalinových sportech.
- Mimikry - napodobování jsou prožitky identifikace s rolí, kde si hráč představuje, že je někdo jiný a vstupuje do fiktivního světa. Stačí to, že se člověk oblíkne jako sportovec, potom může být emoční význam i v prestižním sportovním vybavení. (Hátlová, Hošek, Slepíčka 2011)

Znaky hry můžeme shrnout takto:

- hra je spontánní činnost;
- spojuje se svobodnou volbou, dobrovolností, libovůlí;
- hra je samoúčelná činnost, má smysl a význam sama o sobě;
- uskutečňuje se jen kvůli hře samé;
- nevytyčuje si dosažení nějakých jiných konkrétních cílů a výsledků;
- hra poskytuje zábavu a potěšení, spojuje se s příjemnými prožitky a radostí;
- poskytuje uvolnění a osvěžení, působí jako odpočinek;
- hra je společenská činnost, většina her vyžaduje jednoho nebo více spoluhráčů.

(Nykodým 2006)

4.1 Dítě a hra

Hra v dětství představuje důležitou roli. Je jazykem dětství, dorozumívacím jazykem, který pomáhá k duševnímu růstu i k učení. Do hry se promítají přání, touhy a myšlenky spojené s poznáváním. Dětská hra je součástí každodenního života.

Hra pomáhá rozvíjet různé dovednosti (motoriku, paměť, tvořivost), napodobuje situace běžného života. Pomocí hry se můžeme uvolnit a odreagovat od okolí. Hra obohacuje člověka jako osobnost.

(Oprailová, Gebhartová 1998b, s. 11): „*Spontánnost, samoúčelnost, zdánlivá bezcílnost, symboličnost a fantastičnost jsou právě důkazem, že dítě své reálné zážitky*

dovede volně kombinovat a podle svých zkušeností přetvářet tak, aby tvořily most mezi jeho představou a chtěním a mezi realitou. Hra napomáhá navazovat kontakt s dospělými i s vrstevníky, vede ke spolupráci, modeluje reálné sociální situace, přispívá k utváření rolí, zvnitřňování sociálních norem, pomáhá ovládat a rozlišovat vlastní city, uvolňovat a vyrovnávat napětí a přetížení a ovlivňuje pojetí sebe samého. Hra je v životě dítěte hlavní činností, což znamená, že právě jejím prostřednictvím se nejplněji a nejpevněji rozvíjejí první vztahy a svazky utvářející se jednoty osobnosti dítěte. Vychází z možností dítěte, je pro něj přirozeně zvládnutelná, čímž podporuje jeho psychickou rovnováhu, přináší mu klid a vyrovnanost, stvrzuje dosaženou úroveň, ověřuje schopnost něco rozhodnout, vyřešit a vykonat, potvrzuje jeho dovednosti a zkušenosti, jeho sociální vztahy a postavení mezi dospělými i vrstevníky.“

Hra slouží k uspokojování různých potřeb dítěte a umožňuje jeho vývoj ve všech složkách:

- rozvíjí duševní procesy,
- navozuje nové sociální vztahy a motivy,
- pomáhá ovládat a diferencovat vlastní city,
- obohacuje citové prožívání a reguluje vnitřní psychické napětí,

utváří cílevědomou zaměřenost dítěte. (Opravilová, Gebhartová 1998b)

(Tomajko in Mazal 2000, s. 11): *„Pro všechny děti je přirozená neposlušnost, snaha podřídít se vedení dospělých, touha bát sám sebou, hledat vlastní řešení problémů, se kterým se setkáváme.“*

Pomocí hry můžeme posoudit rozvoj dítěte. Při hře nám dítě odhalí jeho míru soustředění a pozornosti, využití vlastních zkušeností, tvořivosti, reakce na pravidla a pokyny, kterými je hra pevně daná. Hra nám ukáže, jak dítě přijímá své chyby a jejich případné dopady. (Opravilová, Gebhartová 1998a)

Teorie ženevského psychologa Jeana Piageta propojuje hru dítěte s jeho rozumovým vývojem a prezentuje ji dvěma procesy:

- **asimilace** – proces, kterým jedinec přizpůsobuje a mění z vnějšku přijímané informace,

- **akomodace** – opačný proces asimilaci neboli jedinec se sám přizpůsobuje okolí. (Metodický portál 2011)

4.2 Pohybové hry

Pohybovou hru si můžeme přestavit jako pohybovou aktivitu, která nás nabízí radostí, pohodou, motivací a vlastním uspokojením z provedené aktivity. Pomáhá nám v socializaci do společnosti, protože většina pohybových her probíhá v kolektivu a neznámém prostředí.

Argaj (1995) popisuje pohybové hry jako *„pravidly upravenou soutěživou činnost soupeřících stran uskutečňovanou výrazným pohybem hráčů.“* (Mazal 2000, s. 11)

(Příhoda in Mazal 2007, s. 75) : *„Pohybová hra je kombinace fantazie a realismu v hrách. Vynikající úloha hry využívá iniciativy, tvořivosti, věkové zaměřenosti. Je neoddělitelná od vývoje dítěte.“*

(Bylejevová, Jakovlev in Mazal 2007, s. 74): *„PH mají proměnlivý charakter, jsou dobrovolnou, iniciativní činností zacílenou na dosahování podmíněného cíle, který si určili hráči dobrovolně.“*

(Fiala in Mazal 2007, s. 74): *„Pohybovou hru definujeme jako společenskou zábavně soupeřivou pohybovou činnost dvou stran, upravenou alespoň jedním herním pravidlem v účelný, souvislý a uzavřený herní děj. PH je pohybový celek svého druhu.“*

4.3 Sportovní hry

Pojem sport pochází z latinského disportare a znamená obveselení, rozptýlení, nebo také útěk od práce a povinností k zábavě. Sport obsahuje všechny formy pohybové aktivity, které se řídí podle určitých pravidel a výsledky jsou měřitelné a porovnatelné s ostatními z téhož sportovního odvětví. (wikipedia)

Sport souvisí se soutěživostí a definujeme ho jako *„úsilí o optimální až maximální výkon, potřebný v dané situaci k překonání soupeře, nebo též pro překonání předchozích osobních výkonů“* (Stibitz 1982, s. 8). Z této definice můžeme sport rozčlenit všeobecně do čtyř skupin:

- **Sportovní závod** – úsilí o překonání soupeře ve shodném měřitelném nebo hodnotitelném výkonu, kde se soupeři účastní současně, postupně nebo i v různých časových rozmezích a na odlišných místech.
- **Sportovní úpol** – snaha o přemožení soupeře v aktuálním soupeření obou soků, kde je pouze jeden vítěz nebo se hodnotí převaha.
- **Sportovní hra** – snaha soupeře o lepší kontrolu nad předmětem boje. Soupeři bojují společně ve stejném časovém úseku a hra končí konečným počtem bodů.
- **Nepohybové sportovní soutěžení** – vynaložené úsilí o překonání protihráče v psychických úsudcích a propočtech do přesně vytyčených ikon (figurky, karty apod.). Zasahování do hry je postupné.

Hlavní znak sportovních her je, že se proti sobě vždy utkávají dva soupeři (jednotlivci, dvojice nebo vícečlenná družstva). Tento znak je společný i s úpolovými sporty (zápas, šerm, judo apod.). Soupeři se o společný předmět například míč, kruh, disk, většinou o jeden nebo ve zvláštních případech mohou být současně ve hře dva společné předměty (ringo).

SH je soutěživá činnost dvou protihráčů v jednotném prostoru a čase, kteří podle institucionálně schválených pravidel usilují o prokázání vlastní převahy lepším ovládním společného předmětu.

Dělení SH z různých hledisek:

- hrací plochy obou protihráčů jsou společné nebo oddělené: **SH invazivní** (lední hokej, lakros) a **neinvazivní** (tenis, badminton);
- počet hráčů u každého z protihráčů: **SH individuální** (singly ve stolním tenise nebo squashi), **párové** (čtyřhra v tenise) a **týmové** (baseball);
- hlavní způsob pohybu hráčů: přirozený pohyb bez pomocných prostředků, pohyb ve vodě (vodní pólo), využití sportovní výzbroje (lední hokej), využití živých (kůň) nebo neživých (kolo, kajak) dopravních prostředků;
- způsob ovládnutí společného předmětu: částmi vlastního těla (házená, volejbal) nebo speciálním sportovním náčiním (hokejka, raketa, pálka, pádlo);
- kombinace několika hledisek: herní úkoly při ovládnutí společného předmětu, způsob získání bodů a způsob, jak je vymezeno trvání utkání. Podle toho rozlišujeme SH brankového, síťového a pálkovacího typu.

Strana, která je v držení společného předmětu, ve sportovních hrách brankového typu má jednoznačně útočné úkoly. Až na některé výjimky, lze získat body pouze v útoku. Body se získávají dopravením předmětu hry do určeného cílového předmětu (branka, koš, území za brankovou čarou). Pro oba týmy je hrací plocha společná a protihráči soupeří o předmět hry současně. Trvání utkání je vymezeno časem, nebo někdy dosažením určeného počtu bodů.

Strana, která právě hraje společným předmětem, ve sportovních hrách síťového typu má současně útočné i obranné úkoly k získání bodů, nebo naopak získání bodů soupeřem, slouží jediná herní akce, a to při chybě soupeře. Protihráči jsou na oddělených hracích plochách nebo se pravidelně na společné herní ploše ve svých herních akcích střídají. Trvání utkání je dáno dosažením stanoveného počtu bodů v setech a dosažením určeného počtu vítězných setů.

Strana, která je v držení společného předmětu, ve sportovních hrách pálkovacího typu má obranné úkoly. Body získávají za přeběhy met do cílového prostoru hráči družstva, které v té chvíli nemá předmět hry. Bránící družstvo má za úkol vyřadit soupeře dříve, než zaujmou cílovou metu. Po dosažení určeného počtu vyřazených soupeřů dochází ke směně neboli výměně obranných a útočných rolí. Délka utkání je vymezena určeným počtem směn. (Táborský 2004, s. 11-12)

5 MÉNĚ ROZŠÍŘENÉ SPORTOVNÍ HRY

Méně rozšířené neboli netradiční sportovní hry (dále jen NSH) je označení pro hry, které v naší republice nejsou moc známé a využívané. Tyto hry převážně vznikly kombinací pravidel z her, jako např. fotbal, basketbal, volejbal, tenis a další. Může jít i o modifikaci sportů. V jiných zemích jsou tyto sporty běžně hrány, ale u nás jsou neobvyklé.

5.1 Brenbal

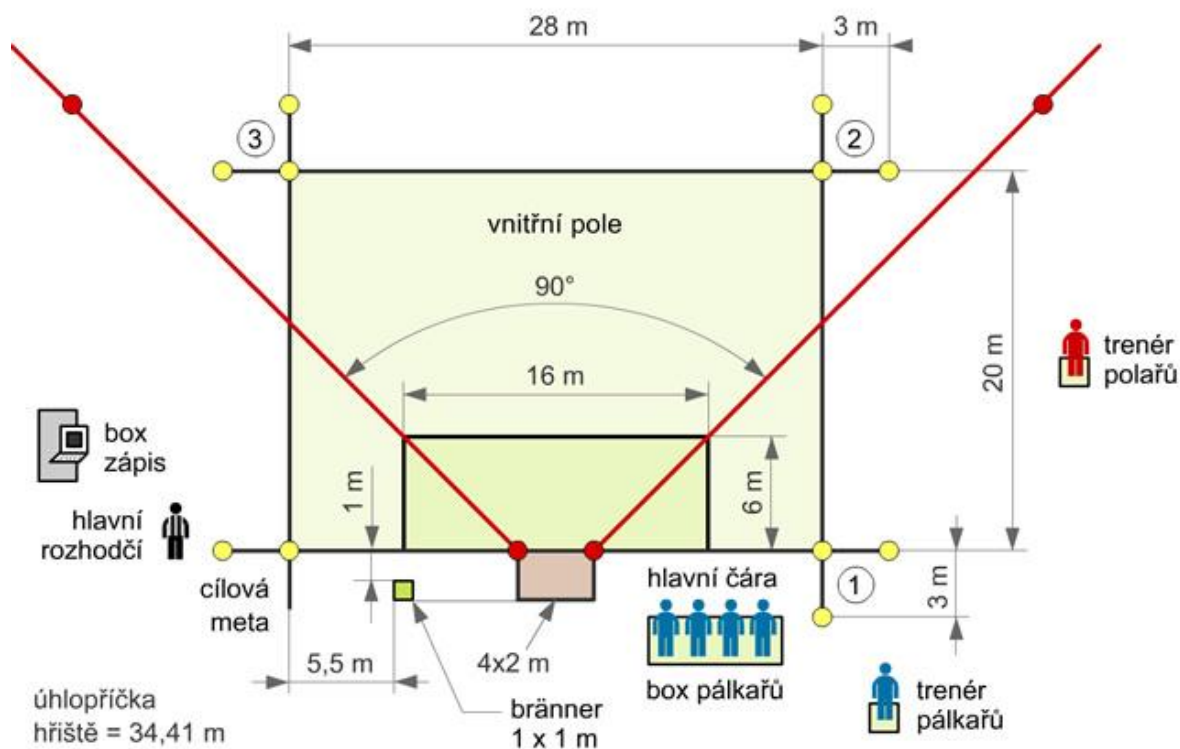
Brenbal má kořeny ve Švédsku. Slovo brännball znamená spálený míč. Brenbal je kolektivní pálkovací hra obohacena prvky softbalu a baseballu. Hra je dynamická a stále hrají všichni hráči, protože nedochází k vyřazování (autování) hráčů a z tohoto důvodu hra zaujme i méně talentované jedince.

V České republice je hra známá již od roku 1990, a to při budování obchodních sítí společností IKEA. Robin Kvapil, švédský zástupce firmy IKEA, a vedení komise Rekreačních Sportů (RS) České Asociace Sportu Pro Všechny (ČASPV) zhotovili první psaná pravidla. Prvotní švédská pravidla byla pouze kreslená, což bylo pro pořádání soutěží nevyhovující. Roku 2000 v Brně se konalo první formální mistrovství České republiky pod vedením RS ČASPV v kategorii žactva. (Tělesná jednota TJ Mláď Olomouc)

Pravidla

Družstvo má 11 hráčů (minimálně 6 hráčů). Družstva mohou být tvořena z různě starých hráčů bez ohledu na pohlaví.

Hrací plocha má rozměry 30 x 50 m s pískovým nebo travnatým povrchem. Vnitřní pole neboli vzdálenost met je 28 x 20 m. Meta brenera je 1 x 1 m a nachází se mezi „cílovou metou“ a krajním bodem místa pro odpal. Místo pro odpal najdeme na hlavní čáře uprostřed mezi „cílovou metou“ a metou č. 1 v rozmezí 4 x 2 m. Prostor 16 x 16 m se nazývá pálkoviště, do tohoto prostoru smí vstoupit hráči (polaři) až po provedení odpalu.

Obrázek č. 1 Brenbalové hřiště. Zdroj: [1].

Hra probíhá s tenisovým míčkem, se softbalovou dětskou dřevěnou pálkou (max. délka 720 mm, max. průměr 50 mm) nebo dřevěnou pálkou (délka 600 mm, šířka 100 mm, tloušťka 20 mm).

Cílem hry je získat většího počtu bodů. Soupeří proti sobě dvě družstva – pákaři a polaři, po poločase (12 minut) se role týmů mění. Pákaři po vlastním nadhozu odpálí míček do vymezené výše a mají za úkol oběhnout mety ve vnějším poli, každá meta musí být zašlápnuta. Polaři musí co nejdříve získat odpálený míček, přihrát jej brenerovi („spalovači“) a tak zamezit pákařům v obíhání met.

Pákaři nastupují na místo pro odpal v určeném pořadí a odpalují míček na pokyn hlavního rozhodčího. Změna v pořadí znamená pět bodů pro polaře. Pákař z vlastního nadhozu odpaluje z místa pro odpal. Dobrý odpal je v případě, že míček dopadne do výše a zůstane tam nebo odskočí mimo, míček je chycen nebo tečován polařem, pálkující hráč tečuje míč (slabý dotyk pátky). Po dobrém odpalu pákař položí pátku, a co nejrychleji se přesunuje na hlavní čáru vytyčující cílovou metu s došlapem na mety č. 1, 2, 3. Pákař obíhá čáry vymežující vnitřní pole hřiště z vnější části. Meta může být obsazena i více hráči.

Pálkař musí došlápnout na metu dříve, než je brener s míčkem alespoň jednou nohou na své metě a hlasitě zvolá „Bren!“. V tomto okamžiku, hráči nestojící na metě se musí vrátit na metu č. 1. Za každého vráceného hráče získávají polaři jeden bod.

Polaři (hráči v poli) jsou libovolně rozmístěni po celém hřišti, avšak při odpalu se nesmí žádný z nich zdržovat na území pálkoviště. V dalším postupu pálkaře zabrání hráči v poli tím, že přihrají míček brenerovi a on zvolá na své metě „Bren!“ – „zavření hry“. Brener se jako jediný z polařů pohybuje ve vnějším poli za hlavní čarou a nesmí vkročit ani odebrat míček z vnitřního pole.

Body pálkařů:

- proběhnutí přes všechny tři mety a dosažení cílové mety (s přerušením) – **1 bod**,
- oběhnutí celého kola („homerun“) po vlastním odpalu bez přerušení hry – **6 bodů**,
- chyba brenera překročením hlavní čáry nebo odebráním míčku s vnitřního pole – **4 body**.

Body polařů:

- chycení míčku přímo z odpalu do jedné ruky – **2 body**,
- chycení míčku přímo z odpalu do obou rukou nebo s dotykem těla – **1 bod**,
- za každého hráče mimo metu před zvoláním „Bren!“ – **1 bod**,
- pálkaři nemají hráče na pálce – **6 bodů**,
- porušení pořadí na pálce – **5 bodů**. (Kupr, Rjabcová, Suchomel 2010, s. 13-17)

5.2 Bumbác ball

Hra s využitím rehabilitačního míče „gymbalu“. Bumbác ball je hra síťového typu, která má příznivý vliv na psychické uvolnění, zlepšuje aktivaci svalstva trupu, pletence ramenního, nohou a dýchacího aparátu. Proto je hra přínosná i pro starší populaci. Bumbác ball má tři varianty, a to tenisbumbác ball, volejbumbác ball a squashbumbác ball. Pro příklad uvedeme tenisbumbác ball.

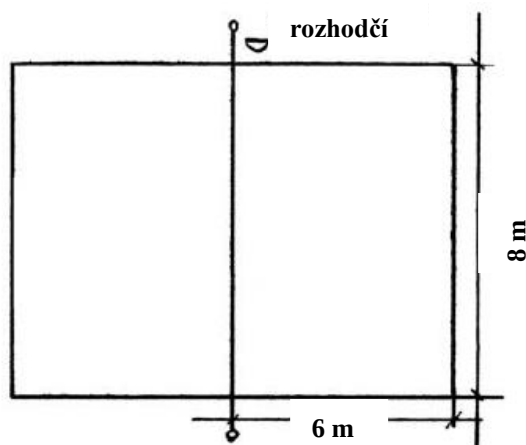
O vznik hry se zasloužil Pavel Tomeš, rehabilitační pracovník z Vojenského rehabilitačního ústavu ve Slapech nad Vltavou. Dává přednost tomu, aby lidé s vážnými úrazy mohli přejít zpět do standardního života. Nejúčinnější léčba je speciální cílenou zdravotní gymnastikou. (Tělesná výchova a sport mládeže 2012)

Pravidla

Tenisbumbác ball (TBB)

Družstvo se skládá ze čtyř hráčů.

Hřiště je obdélníkového tvaru o velikosti 8 x 12 m. Nad středovou čarou je volejbalová síť ve výšce 1 m, stejné v nohejbalu. Hraje se s míčem o průměru 65 cm.

Obrázek č. 2 Hřiště pro tenisbumbác ball. *Zdroj: [20].*

Hru začínáme podáním z kteréhokoliv místa na své polovině hrací plochy, a to úderem míče o zem, aby přešel nad sítí na druhou polovinu. První podání zahajuje družstvo, které ztratilo bod při vhození míče rozhodčím. Soupeř může odehrávat míč z podání po dopadu na vlastní část hřiště třemi způsoby, a to přihrání míče spoluhráči o zem, odehrání o zem na stranu soupeře, přihrání míče spoluhráči vrchem jako ve volejbalu bez dopadu.

Míč můžeme hrát jednou nebo oběma rukama (prsty, pěstmi ruky, otevřenými dlaněmi) a hlavou. Míč nesmíme chytat, hrát nohama nebo tělem.

Zásady při hře: při přihrávce pouze jeden odraz o zem; maximálně pět přihrávek vrchem následujících po sobě; pokud míč dopadl jakoukoliv částí na čáru, je to míč ve

hřišti; set končí při dosažení 15 bodů (stačí rozdíl jednoho bodu); chyby soupeře znamenají body pro druhé družstvo; při sporné situaci rozhodčí přikáže hru o dva body.

Chyby: dotek míče nebo hráče sítě; více doteků míče o zem bez kontaktu hráče; dvojdotek míče od hráče a současný úder dvěma hráči. (Sokol 2007, metodické listy)

5.3 Frisbee - ultimate

Ultimate je kolektivní hra brankového typu, který se hraje s diskem (frisbee). Proti sobě hrají dvě družstva po sedmi hráčích. Vítězí ten, kdo dosáhne stanoveného počtu bodů.

Obrázek č. 3 Frisbee. Zdroj: [1]

Hlavním rysem hry ultimate je Spirit of the Game. Hraje se bez rozhodčích a hráči si střeží pravidla sami. Hra je založena na sportovním chování (fair play) a oboustranném respektu. V situaci neúmyslného faulu se hra vrátí do momentu před faulem a hra pokračuje, jakoby se nic nestalo.

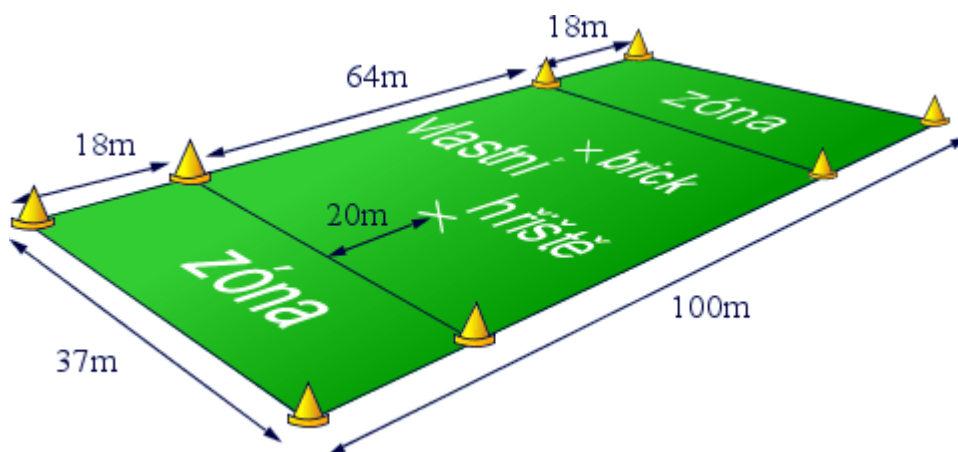
Historie frisbee se začala psát již od roku 1871 v americkém státě Connecticut, kde se nacházela pekařská firma Frisbie Baking Company. Firma produkovala koláče, které se pekly v mělkých kulatých formách. Studenti brzy zjistili, že prázdné formy dobře létají a začali si s nimi házet. Tento okamžik se dá pokládat za vznik létajícího disku.

Teprve rok 1958 je pokládán za oficiální rok vzniku, kdy Walter Morrison získal patent. Frisbee se stalo novou kolektivní hrou. Studenti středních škol přepracovali pravidla a dali tak vzniknout novému sportu Ultimate frisbee. (Česká asociace létajícího disku)

Pravidla

Družstvo je složeno maximálně ze sedmi a minimálně z pěti hráčů. Hřiště se rozkládá na ploše 100 x 35 m.

Bod získá družstvo, u kterého hráč v koncové zóně chytí disk. V koncové zóně se může zdržovat jakýkoliv hráč po neurčitou dobu.

Obrázek č. 4 Hřiště pro frisbee ultimate. Zdroj: [2].

Hraje se do sedmnácti bodů, když jedno z družstev dosáhne devíti bodů, nastává poločas. Po dosažení bodu si družstva mění stranu a vhadzuje družstvo, které bodovalo. (The world flying disc federation, 2013)

Chyby: disk se dotkne země; disk je předán spoluhráči, dotýkají se disku současně; disk je v autu; házeč zdržuje hru, neodhodil disk do 10 s.; přímý kontakt obránce s útočníkem; kroky s diskem jsou možné pouze k zastavení z běhu; zamezení obránci v přiblížení se k útočníkovi, kterého brání; útočný faul v okamžiku chytání disku; vytržení disku z rukou protihráče; bránění útočníka s diskem více protihráči. (Kupr, Rjabcová, Suchomel 2010, s. 22-23)

5.4 Kin-ball

Kin-ball je sportovní hra nevyhraněného typu, kde proti sobě hrají tři družstva po čtyřech hráčích. Každý tým má jinou barvu. Hra není náročná na zvládnutí pohybových dovedností a ani pravidla nejsou nijak složitá, dále není individualistická, tudíž se do hry zapojí každý hráč.

Pojetí kin-ballu bylo vybudováno Mariem Demersem a později zdokonalen skupinou učitelů tělesné výchovy z odlišných univerzit, kteří byli známi jako společnost Omnikin v roce 1987. Kin-ball byl považován za aktivitu pro děti a studenty.

Míč kin-ball byl z počátku využíván v aktivitách k propagaci spolupráce a fitness. Roku 1988 byla sepsána pravidla pro tuto aktivitu. Kin-ball má své kořeny v kanadské

provincii Quebec. Kin-ball je nová podoba tělesného cvičení, která se může využít ve volném čase s přáteli či rodinou nebo jako soutěž. Důležité ve hře je respektování soupeřů.

Pravidla

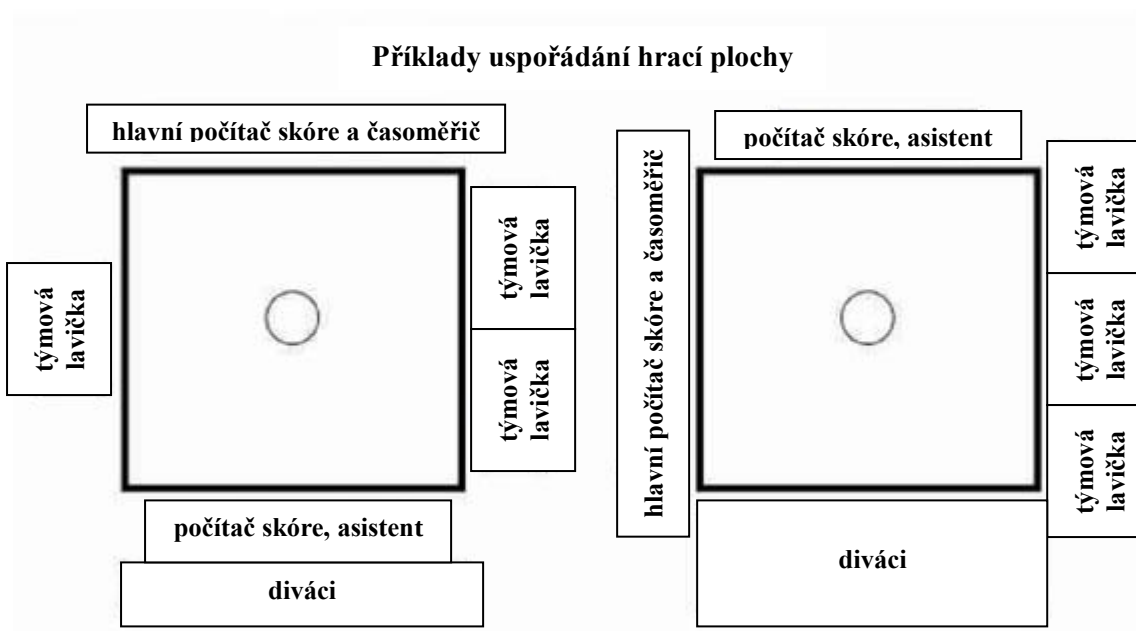
Ve hře jsou proti sobě současně tři týmy po čtyřech hráčích (mohou být i dvě družstva). Týmy jsou rozlišeny barvami, bílou, černou a modrou. V jednom týmu mohou být současně dívky i chlapci, pokud hrají smíšené týmy, tak se musí střídát na podání (nemůže podávat dvakrát za sebou dívka).

Hrací plocha má maximální rozměry 20 x 20 m (může být i menší). Předmětem hry je kin-ball balón s průměrem 122 cm.

Obrázek č. 5 Míč kin-ball. Zdroj:[30].

Na začátku hry se losuje o první podání a to tak, že rozhodčí hodí šestistěnnou kostkou, kde jsou tři barvy (černá, bílá, modrá). Pozice při podání je, že tři hráči drží kin-ball a čtvrtý odbíjí nataženými spojenými pažemi. Na začátku hry je podání provedeno ze středu hřiště a v průběhu hry se podává z místa, kde byl míč v okamžiku zastavení hry. Při podání musí balón směřovat vzhůru a dopadnout do vzdálenosti 1, 8 m. Rozehrávající družstvo před podáním hlasitě řekne slovo **omnikin a** barvu družstva (omnikin modrá), které míč zpracuje. Při zpracování se balón nesmí dotknout hrací plochy. Když balón spadne na zem, zbylá dvě družstva získají po jednom bodu. Pokud tým balón chytí, je na útočící (rozehrávací) pozici a pokračuje se ve hře, dokud se některé družstvo nedopustí chyby. Hra se skládá ze sedmiminutových period, mezi kterými jsou přestávky po dvou minutách. Vyhrává družstvo, které jako první vyhraje 3 periody. (Český svaz kin-ballu 2013)

Obrázek č. 6 Hrací plocha kin-ballu. Zdroj: [4].

5.5 Korfbal

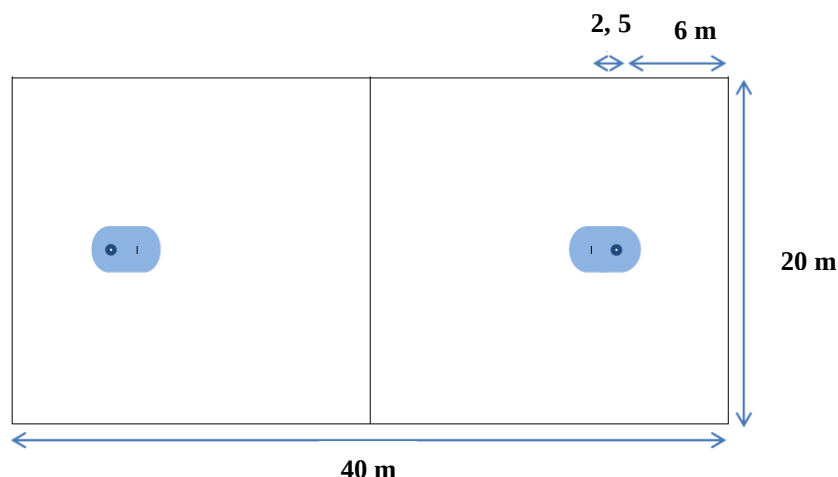
Sportovní hra brankového typu, kde hrají smíšená družstva (dívky, chlapci). V korfbalu jsou si všichni hráči rovnocenní bez ohledu na věk a pohlaví. Proto můžeme hru hrát i při rodinných oslavách.

Název korfbal pochází z holandských slov „korf“ a „bal“, které znamenají „koš“ a „míč“. Zásluhy na vzniku korfbalu má amsterdamský učitel Nico Broekhuijsen, který chtěl oživit hodiny tělesné výchovy a zároveň umožnit, aby mohli hrát dívky i chlapci současně. (Tělesná výchova a sport mládeže 2013)

Pravidla

V družstvu je osm hráčů – 4 dívky a 4 chlapci. Hráči jsou rozestaveni vždy dvě dívky a dva chlapci v útočné zóně a stejně v obranné zóně. Po dosažení dvou bodů si hráči mění zóny a jejich role se mění.

Minimální rozměry hrací plochy jsou stejné jako pro basketbal (20 x 40 cm). Koše jsou ve výšce 3 nebo 3,5 m, nemají odrazové desky a jsou umístěny ve hřišti. Hra může probíhat s fotbalovým míčem, ale oficiálně se hraje s míčem trochu těžším.

Obrázek č. 7 Korfbalové hřiště. Zdroj: [19].

Cílem hry je dopravit míč do soupeřova koše, střílet se může z jakékoliv pozice vůči koši a každý vstřelený koš má hodnotu jednoho bodu. Střelba na koš může být prováděna pouze z „nebráněného postavení“. Bráněná pozice je, když se bránící hráč nachází mezi útočníkem a vlastním košem, na dosah paže čelem k útočníkovi a blokuje střelbu útočníka.

Obrázek č. 8 Korfbalový koš a míč. Zdroj: [3].

Hra začíná rozestavením hráčů do příslušných zón. Poločas začíná vhazováním hráče z útočné zóny – první poločas domácí a druhý poločas hosté. Po dosažení koše se též provádí vhazování a to družstvem, které dostalo koš.

Herní doba je 2 x 30 minut, starší žáci hrají 2 x 10 minut s přestávkou 5 minut. Změna stran probíhá v poločase.

Družstvo ztratí míč, pokud je míč v autu nebo se dotkl stropu a po běžných přestupcích. Poté rozehrává soupeř z místa přestupku (volný hod) a ostatní hráči musí být ve vzdálenosti 2,5 m. Z volného hodu nebo při rozehrání nelze získat přímo bod.

Trestný hod je nařízen v případě zakázaného bránění k dosažení bodu, nebo pokud hráč brání hráčku ve volné pozici (a naopak). Realizuje se ze značky pro trestný hod jako přímý hod na koš. (Táborský 2004, s. 50-53)

Přestupky: hra nohou; kroky s míčem, výskok na místě je povolen; dribling v pohybu; podání míče spoluhráči (současné držení míče); přihrání sám sobě; odebrání míče soupeři z ruky; bránění soupeře opačného pohlaví; bránění soupeře dvěma hráči; střelba na koš z obranné zóny nebo bráněné pozice; pohybovat se mimo svou zónu; dotek stojanu koše. (Kupr, Rjabcová, Suchomel 2010, s. 39)

5.6 Lakros – český lakros

Lakros je hra brankového typu, kde proti sobě hrají dvě družstva, která se snaží dopravit míček do soupeřovy branky pomocí hole, zvané lakroska. Název „lacrosse“ pochází od francouzských misionářů, kterým lakrosová hůl připomínala tvarem biskupskou berlu.

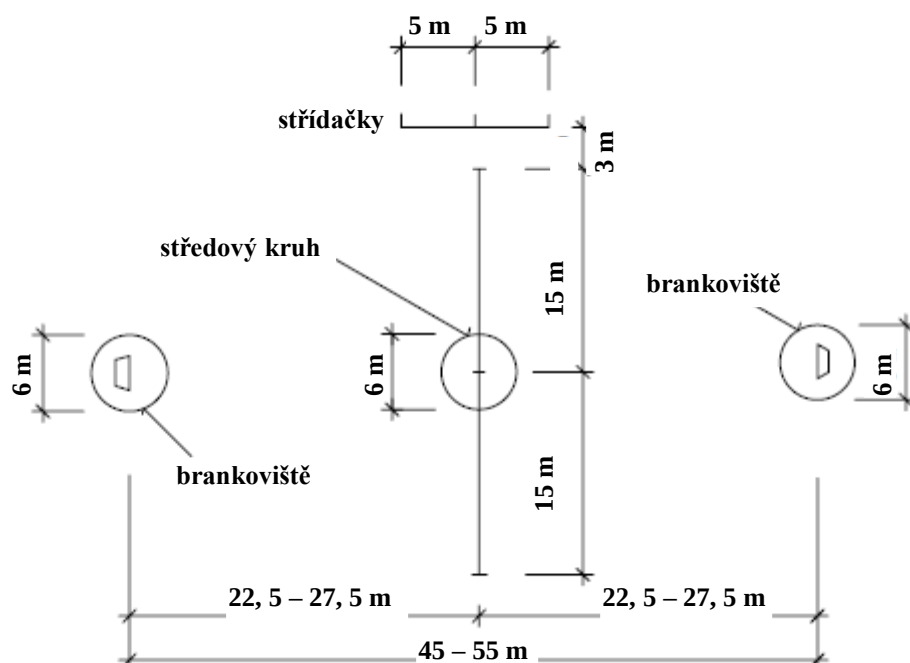
První zmínky o hře zvané lakros pochází ze severoamerického kontinentu, kde ji hrály indiánské kmeny. Irokézové nazývali hru „tewaarathon“ a Algokinští indiáni „bagattaway“, což znamená „malý bratr války“, proto byla hra prvními osadníky chápána jako „válečná cvičení“.

Roku 1834 byl lakros představen Mohawky na atletických závodech v St. Pierre v Montrealu. O 10 let později došlo k prvnímu oficiálnímu střetnutí mezi Irokézy a Kanaďany. Indiáni byli neporazitelní. V Montrealu v roce 1856 vznikl první lakrosový klub. (Oddíl skarabeus 2013)

Pravidla

Družstvo se skládá z pěti hráčů v poli a brankáře (maximálně 6 hráčů), minimálně čtyři.

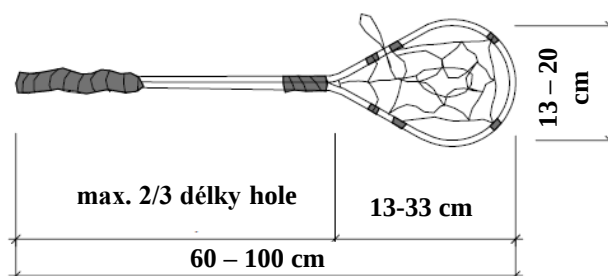
Plocha hřiště musí být v rovině, nejlépe s travnatým povrchem s brankami rozmístěnými cca 50 m od sebe. Ve stejné vzdálenosti od každé branky je uprostřed středová čára, kolmá na podélnou osu hrací plochy. Šířka hřiště je 30 m a na každém konci středové čáry je kloubový praporek minimálně o výšce 40 cm. Dále je uprostřed středové čáry zakreslen středový bod, který obkružuje středový kruh a poloměru 3 m. Brankoviště je též obkrouženo, ale pouze půlkruhem o poloměru 3 m.

Obrázek č. 9 Hřiště lakrosu. Zdroj: [16].

Branky jsou čtvercového typu s rozměry 180-183 x 180-183 cm a jsou zajištěné sítí. Ke hře se využívají lakrosové hole a tenisový míček. Lakrosové hole jsou dvojího typu – hůl hráče v poli a hůl brankáře.

Hůl hráče v poli má délku 60-100 cm. Hůl se skládá z rukojeti a oka pro výplet. Délka rukojeti k délce oka hole je v poměru 2:1. Hloubka výpletu nesmí být větší než průměr míčku. **Hůl brankáře** má stejnou délku avšak oko výpletu může být až polovina z celkové délky hole, s maximální šířkou 30 cm. Hloubka výpletu nemá žádná omezení.

Obrázek č. 10 Hůl hráče v poli. Zdroj: [16].

Cílem hry je transportovat míček do branky protihráče v časovém limitu 2 x 25 minut s přestávkou mezi poločasy 5 minut. Míček můžeme nosit, házet nebo odbíjet pomocí lakrosové hole. Vítězí družstvo, které dosáhlo vyššího počtu bodů.

Poločasy se zahajují rozhozem na středovém bodu. Při rozhozu jsou dva protihráči proti sobě ve vzdálenosti 0,5 m, s lakrosovou holí u nohy. Míček vhazuje rozhodčí a po písknutí se můžou hráči rozprostřít i za půlící čáru. Zbytek hráčů musí být od místa rozhozu ve vzdálenosti 3 m.

Hráč smí přenést míček přes středovou čáru na polovinu soupeře, jestliže tam je jako první hráč ze svého družstva, v ostatních případech musí míček přes středovou čáru přihrát. Přenesení nebo přihrání míčku z útočné poloviny na vlastní je zakázáno. Po této chybě je míč vložen do lakrosky týmu, který chybu neudělal.

V brankovišti se smí zdržovat pouze brankář, který může hrát nohama i rukama, ale chycený míček smí vykopnout anebo rozehrát lakrosovou holí a to do 5 sekund. Spoluhráči smí míček sebrat lakrosovou holí z brankoviště, avšak bez kontaktu s brankářem. Útočící hráč nesmí do brankoviště ani po odpískání.

Bránit hráče s míčem lze trupem ze předu i z boku, ruce v upažení jsou součástí trupu. Vyrazení míče z lakrosky lakroskou je přípustné. (Kupr, Rjabcová, Suchomel 2010)

5.7 Ringo

Ringo je hra síťového typu, kde je předmětem hry gumový kroužek. Hra procvičuje obratnost a rychlost reakce. Tento sport je nenáročný na potřebné pomůcky, stačí hřiště se sítí nebo nataženým provázekem.

Ringo se zrodilo v Polsku v roce 1959 díky Włodzimierzowi Strzyewskému, který se snažil nahradit šerm jiným sportem, na který by bylo možno reagovat bezprostředně. Časem se ringo stalo samostatným sportem a začalo se využívat i na základních školách. (Ringo)

Pravidla

V ringu existují oficiální kategorie pro družstva:

- jednotlivci muži / ženy,
- dvojice muži / ženy,
- smíšené dvojice / trojice.

Pokud se hra odehrává v hale, pak nesmí být nižší než 6 m. Rozměry hrací plochy se mění různými věkovými skupinami:

- dospělí:
 - 8 x 12 m (výška sítě - 243 cm) – jednotlivci,
 - 9 x 18 m (výška sítě - 243 cm) – dvojice, trojice;
- kadeti (13-16 let):
 - 8 x 16 m (výška sítě - 243 cm);
- žactvo (do 12 let):
 - 6 x 12 m (výška sítě - 200 cm).

Pro hru můžeme použít volejbalovou síť nebo lanko s fáborky, aby bylo dobře viditelné. Hraje se 1 nebo 2 gumovými kroužky uvnitř dutým o vnějším průměru 17 cm a hmotnosti 165 g. Kroužek by měl mít kontrastní barvu a malý otvor pro únik vzduch a změkčení kroužku.

Obrázek č. 11 Ringo kroužek. Zdroj: [19].

Hru zahajuje podání z prostoru za koncovou čarou. Hráč hází kroužek tak, aby ho soupeř nechytil. Kroužek se smí chytat do jedné ruky a při odhozu se nesmí přendat do druhé ruky. Pokud hráč chytil kroužek na místě, smí udělat jeden krok k síti, pokud v běhu smí udělat tři kroky. Házet lze vrchem nebo spodem, ale kroužek nesmí být v kolmé poloze k zemi a hráč při odhozu musí být v kontaktu se zemí.

V kategorii dvojic a trojic se hraje s dvěma kroužky současně. Platí pravidlo jeden kroužek jeden bod, neboli družstvo může získat současně dva body anebo každé družstvo po jednom bodu.

Výměna končí teprve, když spadnou oba kroužky. Pokud spadne jeden kroužek, hra pokračuje se zbývajícím kroužkem. V případě, že se kroužky srazí, získá bodů určuje místo dopadu. Hra končí při dosažení 15 bodů s rozdílem dvou bodů (13:15, 16:18). Změna strany je při dosažení osmi bodů jednoho z týmů.

Změna na podání v kategorii jednotlivců nastává při součtu bodů dělitelných třemi, v kategoriích dvojic a trojic při součtu bodů dělitelných pěti nebo o jeden bod více, protože jsou ve hře dva kroužky. Při tečování sítě kroužkem v jednotlivcích je nové podání a ve hře dvojic a trojic hra pokračuje se zbylým kroužkem a tečující kroužek se nezapočítává do bodování.

Chyby: běh s kroužkem; výskok při odhozu; přendávání kroužku z jedné ruky do druhé; navlékání kroužku na ruku; zdržování hry (do 5 s musí být odehráno); více náprahů s kroužkem před odhozením; dotyk kroužku těla, spoluhráče, sítě nebo země; přesah rukou nad sítí nebo přesah středové čáry jakoukoli částí těla („skleněná zed“). (Táborský 2004, s. 72-74)

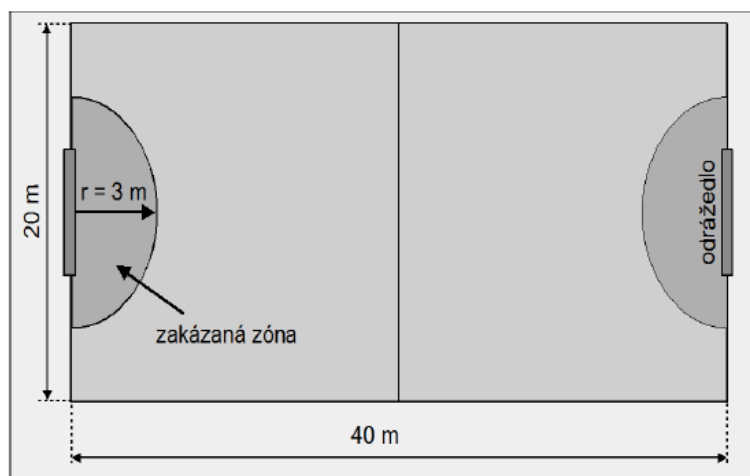
5.8 Tchoukball

Tchoukball je míčová hra brankového typu, ve které se prolínají prvky házené, volejbalu a baskické peloty. Hra je založena na rychlosti akce a myšlení, orientace v prostoru a spolupráci v týmu. Hra je v podstatě bezpečná, protože pravidla neumožňují střet hráčů.

Název vznikl spojením slov „ball“ a „tchouk“, což je citoslovce, které napodobuje zvuk odrazu míče od odrážedla. Tchoukball byl v roce 1970 vytvořen švýcarským biologem Hermannem Brandtem, který chtěl vyprodukovat bezkontaktní kolektivní hru. V roce 1970 obdržel Brandt ocenění od Mezinárodní federace pro tělesnou výchovu (Fédération Internationale d'Éducation Physique – FIEP) za bezpečnost sportovní hry tchoukball. (Stránky českého tchoukballu 2013)

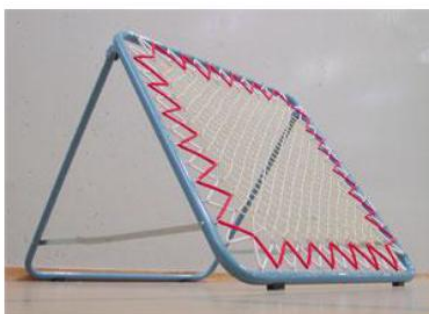
Pravidla

V družstvu je devět hráčů. Hřiště je rovná plocha o rozměrech 40 x 20 m. Na každém středu koncových čar je odrážedlo podobné malé trampolíně. Odrážedlo má rozměry 100 x 100 cm, kde je 90 x 90 cm vypleteno. Úhel odrážedla s podlahou je 60°. Každé odrážedlo má svou zakázanou zónu neboli půlkruh o poloměru 3 m. Do zakázané zóny nesmí hráči vstupovat, a pokud tam spadne míč po odrazu od odrážedla, tak získá bod bránící družstvo. Míč pro muže má parametry, obvod 58-60 cm a hmotnost 425-475 g, pro ženy 54-56 cm a 325-400 g, ve školní výuce můžeme použít volejbalový míč nebo míč pro házenou.

Obrázek č. 12 Tchoukball hřiště. Zdroj: [8].

Ve hře můžeme hrát na dvě odrážedla „bipolární tchoukball“ nebo na jedno odrážedlo „monopolární tchoukball“. Monopolární tchoukball se uplatňuje při nižším počtu hráčů.

Obrázek č. 13 Odrážedlo. Zdroj: [8].

Hrací doba je určena podle kategorií:

- muži – junioři / senioři 3 x 15 min,
- ženy – juniorky / seniorky 3 x 12 min,
- dorostenci 3 x 12 min,
- dorostenky a žáci 3 x 10 min.

Přestávka mezi třetinami je 5 minut. Cílem hry je dosáhnout vyššího počtu bodů v ohraničeném časovém úseku. Zahájení hry začíná losováním, poté družstvo rozehrává ze základní čáry směrem k odrážedlu. Tato přihrávka se nezapočítává do série tří povolených přihrávek.

Hráč smí míč zpracovat několika způsoby – chytit a házet, odbít nebo udeřit (popohnat či vybrat míč) rukama, rameny, hlavou nebo trupem. Při držení míče se může hráč dotknout třikrát země (jedna noha = jeden dotek) a míč může mít v držení po dobu 3 sekund. V průběhu držení míče si hráč smí předat míč z jedné ruky do druhé. Je dovoleno hrát v kleče nebo v lehu.

Družstvo získá bod, pokud hodí míč na odrazovou plochu a ten se po odrazu dotkne země mimo zakázanou zónu. V případě, že míč chytí hráč z druhého družstva, pokračuje ve hře. **Družstvo ztratí bod**, jestliže se netrefí míčem na odrazovou plochu, míč po odrazu dopadne do zakázané zóny nebo mimo hřiště, míč se dotkne střelejícího hráče.

Rozehrání míče po zisku bodu je z prostoru za koncovou čarou vedle odrážedla, kde byl bod získán, neskórujícím družstvem.

Chyby: pád míče na zem – chybná přihrávka nebo chycení; dotek míče dolní končetinou pod úrovní pasu; dribling; více než tři došlapy s míčem; míč v držení déle než tři sekundy; vstup do zakázané zóny (lze pouze došlap po střelbě); více než tři přihrávky v družstvu; odebrání míče soupeři během rozehrání; více než tři střelby na jedno odrážedlo za sebou; útok na soupeře; bránění soupeři ve hře; chycení odraženého míče útočícím družstvem; nesportovní chování. (Stránky českého tchoukballu 2013)

NSH	Brenbal	Tenisbumbác ball	Frisbee ultimate	Kin-ball	Korfbal	Lakros český	Ringo	Tchoukball
Typ hry	pálkovací	síťová	branková	-	branková	branková	síťová	branková
Počet hráčů	11 (min. 6)	4	7 (i méně)	4	8 (4 dívky, 4 chlapci)	5 (max. 6, min. 4)	3 (i méně)	9
Počet družstev	2	2	2	3	2	2	2	2
Délka hry / body	2 x 12 min	15 b.	15 b.	min. 3 x 7 min max. 5 x 7 min	2 x 30 min	2 x 25 min	15 b.	3 x 15 (12, 10) min
Vybavení	tenisový míček, dřevěná pálka	overball, síť	frisbee	kin-ball	míč, koše, stojany	tenisový míček, lakroska, branky	kroužek, síť	odrážedlo (trampolína), míč

Tabulka č. 1 Srovnání NSH

6 PRŮZKUM MEZI UČITELI

Cílem průzkumu bylo zjistit míru rozšíření netradičních sportovních her na základních školách. Zda pedagogové mají zájem o nové a méně známé sportovní hry a zda se orientují v oblasti NSH.

6.1 Metodika šetření

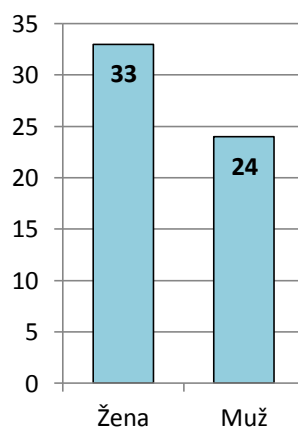
Pro zjištění názorů pedagogů tělesné výchovy jsem zvolila anketu, kterou jsem převzala z diplomové práce (Pražák 2010) a upravila pro svoje potřeby. Anketa se skládá z dvanácti otázek, které jsou voleny v uzavřené formě vzhledem k rychlejšímu a přehlednějšímu zpracování dat.

Anketu jsem rozeslala elektronickou poštou do náhodně vybraných základních škol v Libereckém kraji – Liberec, Jablonec nad Nisou, Frýdlant, Chrástava v květnu 2013. Ze 75 oslovených pedagogů odpovědělo 59. Dvě ankety byly nedostatečně vyplněné, proto je nebylo možné zahrnout do zpracování výsledků. Všichni dotazovaní byli učitelé tělesné výchovy. Anketa proběhla anonymně.

Odpovědi na otázky byly zpracovány pomocí čárkovací metody. Výsledky byly zaznamenány do tabulky v programu Microsoft Excel a následně pomocí programu vytvořeny grafy.

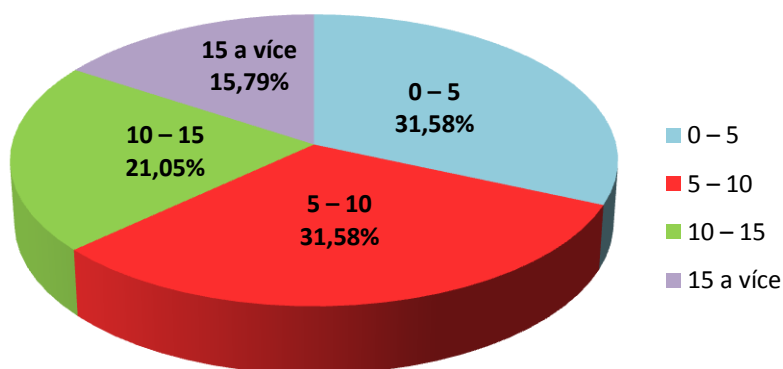
6.2 Charakteristika sledovaného souboru

Ankety se zúčastnilo celkem 57 učitelů. Všichni dotazovaní pedagogové učí tělesnou výchovu.

Graf č. 1 - pohlaví

Nejvíce dotazovaných respondentů působí ve školství po dobu 0 – 5 a 5 - 10 let. S délkou praxe v oboru TV by mohl souviset i věk pedagogů. V tomto smyslu by v TV měli převažovat mladší učitelé a očekávali jsme, že jejich hodiny budou NSH obsahovat. Mladší pedagogové by měli mít více inspirace pro obohacení vyučovacích jednotek, protože mohli méně rozšířené hry zažít, když ještě chodili sami do školy.

Graf č. 2 - délka praxe ve školství

6.3 Výsledky a diskuse

U anketní otázky č. 1: Jaké znáte netradiční sportovní hry, mohli učitelé zaškrtnout více odpovědí.

a) Brenbal	d) Kin-ball	g) Ringo
b) Bumbác ball	e) Korfbal	h) Tchoukball
c) Frisbee	f) Lakros	

	brenbal	bumbác ball	frisbee	kin-ball	korfbal	lakros	ringo	tchoukball
celkem (n = 57)	21	18	48	42	30	35	45	15
0-5 let (n ₁ = 18)	6	3	18	15	12	15	15	3
5-10 let (n ₂ = 18)	9	9	12	9	9	5	15	6
10-15 let (n ₃ = 12)	6	0	9	9	3	6	9	3
15 a více let (n ₄ = 9)	0	6	9	9	6	9	6	3

Tabulka č. 2 – Znalost NSH

n = celkový počet respondentů

n₁ = počet učitelů s délkou praxe do 5 let

n₂ = počet učitelů s délkou praxe od 5 do 10 let

n₃ = počet učitelů s délkou praxe od 10 do 15 let

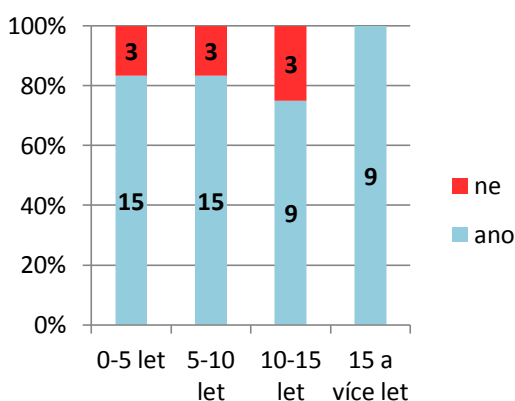
n₄ = počet učitelů s délkou praxe od 15 let a více

Pedagogové s praxí 0 – 5 let nejvíce znají frisbee, kin-ball, lakros, ringo a korfbal. Vzhledem k tomu, že nedávno vystudovali vysokou školu, očekávala jsem lepší znalosti. Naproti tomu pedagogové s nejdelší praxí NSH znají. Je to pravděpodobně díky zájmu o další vzdělávání. Nejvíce pedagogů bez ohledu na délku praxe zná frisbee, lakros, ringo a překvapivě i kin-ball. Frisbee a ringo jsou nejznámější sportovní netradiční hry v tělesné výchově.

Otázka č. 2: Zajímáte se aktivně o netradiční sportovní hry? (získávání nových informací apod.)

a) ano

b) ne

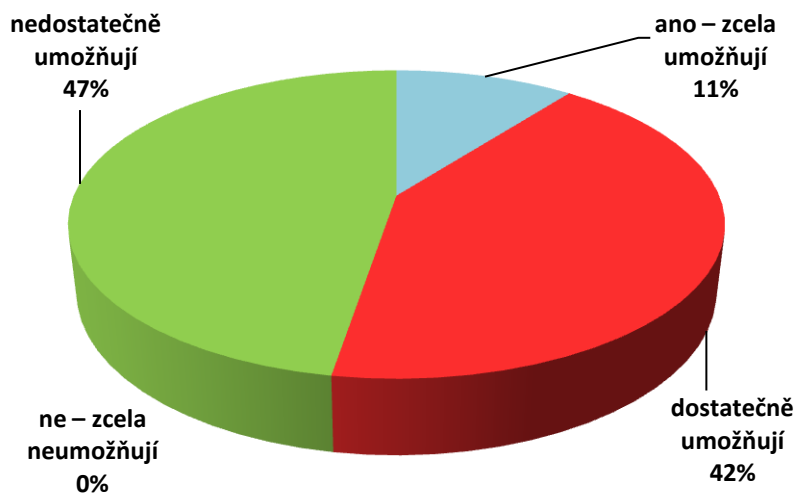

Graf č. 3 – Zájem pedagogů o NSH

Z odpovědí na otázku č. 2 vyšlo, že nejvíce se o netradiční sportovní hry zajímají pedagogové s praxí 15 a více let. Všichni respondenti z této skupiny odpověděli kladně. Pedagogové s praxí 15 a více let dobře chápou, že další vzdělávání je nutností. Za to učitelé, co jsou krátce po dosažení titulu, spoléhají na získané informace ze svého studia a další informace v takové míře nevyhledávají.

Otázka č. 3: Umožňují Vám pomůcky ve škole v dostatečné míře realizovat všechny NSH, které byste chtěli do výuky zapojit?

- a) ano – zcela umožňují
- b) dostatečně umožňují
- c) nedostatečně umožňují
- d) ne – zcela neumožňují

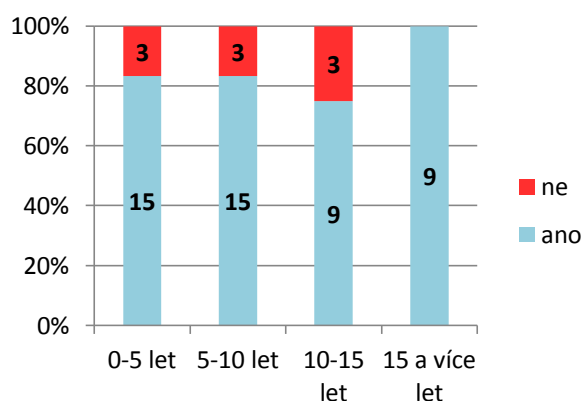
Graf č. 4 – Vybavenost škol pro NSH

Výsledky u otázky č. 3 upozorňují na nedostatečnou vybavenost škol pomůckami pro NSH. Špatné vybavení škol může být ovlivněno finančními možnostmi školy, anebo nezájmem učitelů o méně rozšířené sportovní hry nebo neznalostí, což je nejhorší varianta. Pokud učitelé chtějí vyučovat NSH, měli by usilovat o zlepšení podmínek pro jejich výuku. Pomůcky pro některé NSH nejsou po finanční stránce náročné.

Otázka č. 4: Zařazujete do výuky tělesné výchovy NSH?

a) ano

b) ne

Graf č. 5 – Zařazení NSH do výuky

Z odpovědí vyplývá, že 84 % pedagogů do výuky tělesné výchovy NSH zařazují a téměř 1/5 dotazovaných učitelů hry nezařazuje. Tyto výsledky mohou souviset s vybaveností základních škol sportovními pomůckami a také s nedostatečnou informovaností pedagogů. Všichni dotazovaní učitelé s praxí nad 15 let uvedli, že NSH do výuky tělesné výchovy zařazují.

Ti co odpověděli na otázku č. 4, že NSH do školní tělesné výchovy na 2. stupni nezařazují, na 5. a další otázky neodpovídali. Proto dále odpovídalo o 9 učitelů méně (tj. 48).

U otázky č. 5 : Které netradiční sportovní hry zapojujete do výuky TV, mohli učitelé zaškrtnout více odpovědí.

a) Brenbal	d) Kin-ball	g) Ringo
b) Bumbác ball	e) Korfbal	h) Tchoukball
c) Frisbee	f) Lakros	

	brenbal	bumbác ball	frisbee	kin-ball	korfbal	lakros	ringo	tchoukball
celkem n = 57	9	6	41	21	3	8	39	3
0-5 let n ₁ = 18	0	0	15	9	0	0	12	0
5-10 let n ₂ = 18	6	3	8	0	3	3	12	0
10-15 let n ₃ = 12	3	0	9	3	0	2	9	0
15 a více let n ₄ = 9	0	3	9	9	0	3	6	3

Tabulka č. 3 – Zařazení NSH do výuky

n = celkový počet respondentů

n₁ = počet učitelů s délkou praxe do 5 let

n₂ = počet učitelů s délkou praxe od 5 do 10 let

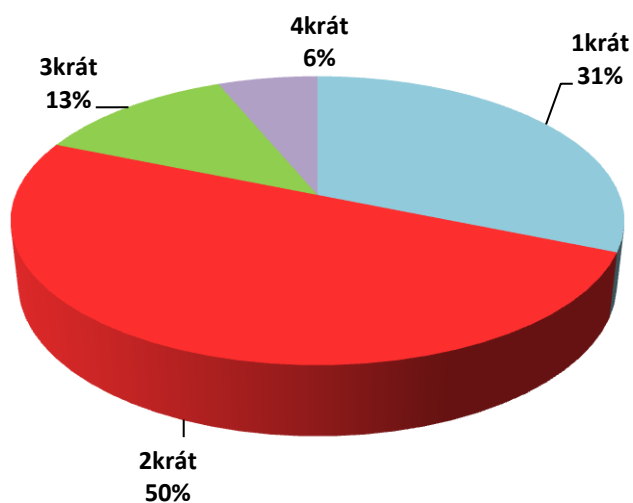
n₃ = počet učitelů s délkou praxe od 10 do 15 let

n₄ = počet učitelů s délkou praxe od 15 let a více

Výsledky u otázky č. 5 jsem očekávala, protože ne všichni pedagogové jsou inovativní. Může to být z nedostatečného vybavení pro jednotlivé sporty. Proto je do výuky nejvíce zařazováno frisbee a ringo, které jsou nenáročné na pomůcky. Na tomto výsledku se shodli všichni učitelé bez ohledu na délku praxe. I přesto, že je kin-ball „nová“ aktivita, byl uveden jako 3. nejvíce zařazovaná netradiční hra. Je to v důsledku osvětové činnosti českého svazu kin-ballu, který se snaží o jeho rozšíření do škol.

Otázka č. 6: Kolikrát měsíčně zapojujete NSH do výuky TV v rámci jedné třídy?

- a) 1krát
- b) 2krát
- c) 3krát
- d) 4krát

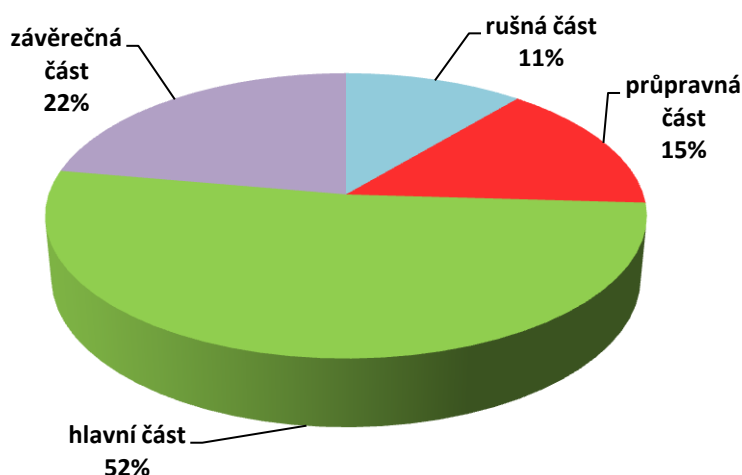

Graf č. 6 – Kolikrát měsíčně jsou NSH využity v TV

Z grafu č. 6 můžeme vyčíst, že nejvíce pedagogů využívá NSH 2krát do měsíce. V průměru je 8 hodin tělesné výchovy za měsíc, proto můžeme výsledek vyhodnotit jako vyhovující pokud je využívají v hlavní části hodiny. Ale netradiční sportovní hry se mohou využívat ve všech částech vyučovací jednotky, proto by je učitelé mohli zařazovat častěji.

U otázky č. 7: V jaké části hodiny obvykle realizujete netradiční sportovní hry, mohli učitelé zaškrtnout více odpovědí.

- a) rušná část
- b) průpravná část
- c) hlavní část
- d) závěrečná část

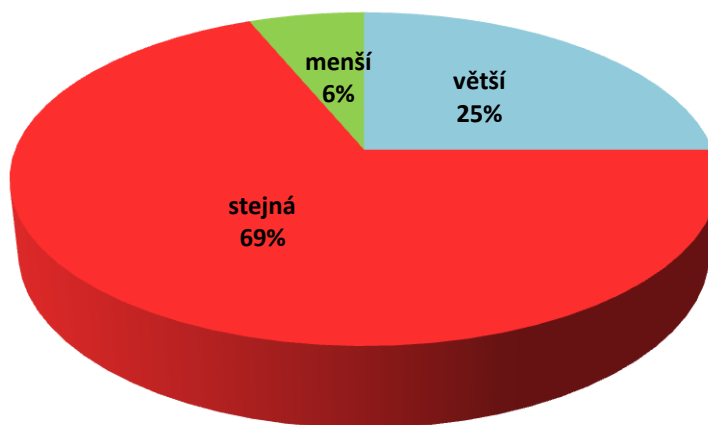
Graf č. 7 – V jaké části hodiny se využívají NSH

Graf č. 7 nám ukazuje, že 52 % pedagogů využívá NSH v hlavní části vyučovací jednotky, 15 % v průpravné části, 11 % v rušné části a 22 % učitelů uvedlo, že hry zařazuje na závěr hodiny.

NSH se mohou využívat ve všech částech vyučovací hodiny TV. Nejvhodnější pro zařazení netradiční hry je hlavní část hodiny. V rušné části lze hry využít pro správné rozehrání organismu (např. frisbee). Průpravná část může obsahovat nácvik herních dovedností pro určitou sportovní hru. V závěrečné části není příliš vhodné zařazovat NSH, protože v této části by mělo dojít ke zklidnění organismu. Závěrečnou část vyučovací jednotky můžeme využít pro procvičování a zdokonalování herních činností jednotlivce (např. odpalů pro brenbal, střelba do koše u korfbalu).

Otázka č. 8: S jakou mírou aktivity se žáci zapojují do výuky netradičních sportovních her ve srovnání s výukou tradičních sportů a sportovních her?

- a) větší
- b) stejná
- c) menší

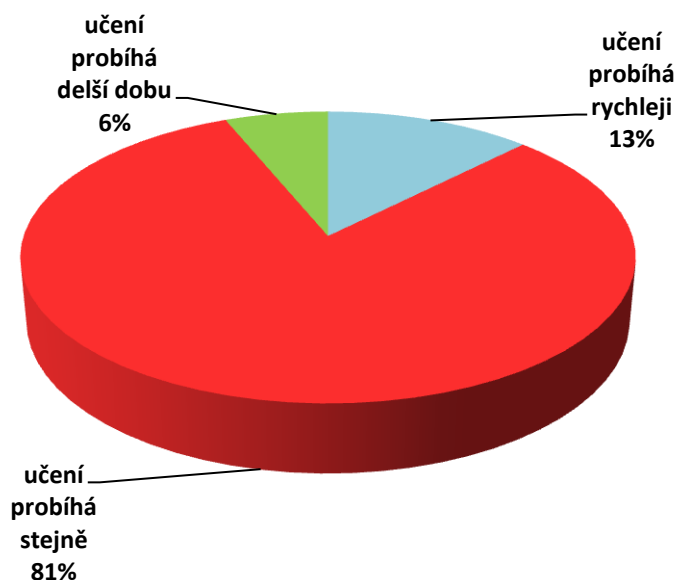

Graf č. 8 – Aktivita žáků v NSH

Většinový názor pedagogů 69 % vyplývající z otázky č. 8 je, že zařazení NSH nezvýší aktivitu, protože žáci se zapojují stejně jako do jakékoliv jiné aktivity. Předpokládala jsem, že zařazením NSH se zvýší aktivita žáků. Pouze 3 dotazovaní učitelé tvrdí, že žáci se do méně rozšířených sportovních her zapojují méně aktivně než do známých, což může souviset s nedostatečně zvládnutými herními dovednostmi. NSH si vykládám jako motivační prvek v TV.

Otázka č. 9: Učí se žáci netradiční sportovní hry rychleji než tradiční sporty a sportovní hry?

- a) učení probíhá rychleji
- b) učení probíhá stejně rychle
- c) učení probíhá delší dobu

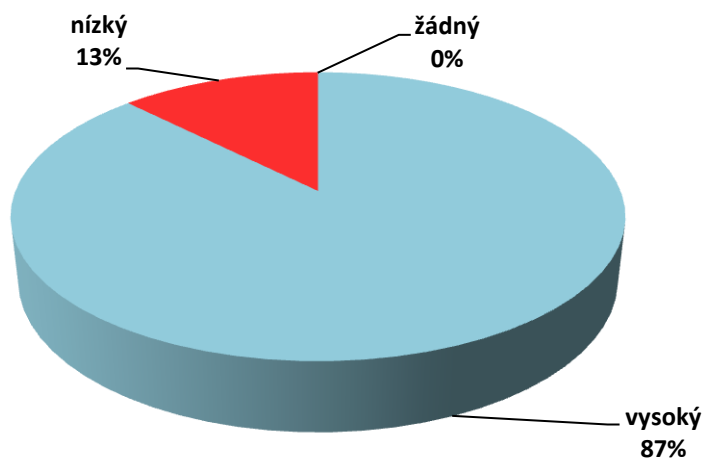

Graf č. 9 – Délka učení NSH

Graf č. 9 znázorňuje, že nezáleží, jestli je hra tradiční nebo netradiční, protože osvojení pohybových dovedností probíhá stejně dlouhou dobu. Což tvrdí 81 % dotazovaných. Pravidla netradičních her nejsou nijak složitá, proto můžeme předpokládat, že žáci zvládnou herní dovednosti a pochopí pravidla v průběhu 2 – 3 vyučovacích hodin.

Otázka č. 10: Jaký je zájem žáků o další výuku netradičních sportovních her?

- a) vysoký
- b) nízký
- c) žádný

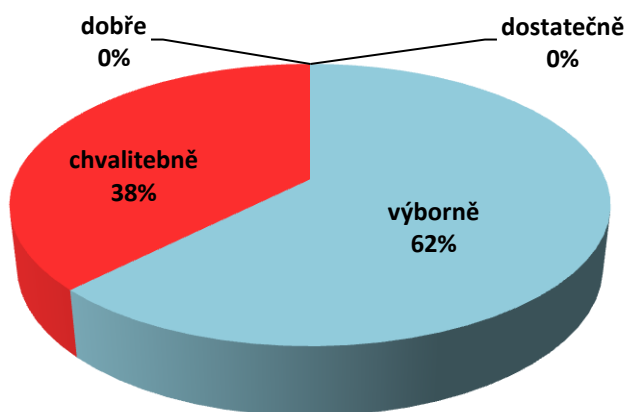

Graf č. 10 – Zájem žáků o NSH

Graf č. 10 poukazuje na vysoký zájem žáků o NSH. Méně rozšířené hry nejsou příliš často zařazovány do výuky. Je to něco nového, neobvyklého. Pokud mládež zaujmeme a správně motivujeme v určité pohybové aktivitě, můžeme očekávat i zapojení do hry vyšší intenzitou. Někdy můžou žáci překvapit i vlastní iniciativou hrát NSH nebo můžou vymyslet obměněnou variantu sportovní hry (úpravu pravidel).

Otázka č. 11: Hodnotíte NSH v TV jako přínosné? Klasifikujte míru jejich užitečnosti jako ve škole.

a) výborně	c) dobře
b) chvalitebně	d) dostatečně

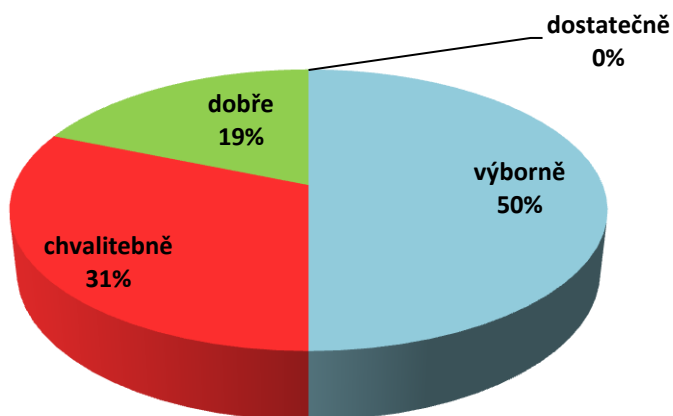

Graf č. 11 – Přínos NSH

Učitelé hodnotí přínos NSH v tělesné výchově známkou výborně a chvalitebně. Když poukážeme na předešlé výsledky, že se žáci zapojují aktivně do výuky NSH z 69 % stejně jako v jakékoliv jiné hře a pedagogové v 81 % tvrdí, že učení probíhá stejně dlouho jako v tradičních hrách, tak můžeme přínos netradičních sportů srovnat s přínosem tradičních sportů. V sportovních hrách tradičních i netradičních se žáci učí spolupracovat, hrát fair play, taktizovat a v neposlední řadě i srovnat se s prohrou, což je v životě také důležité. Dále sportovní hry učí žáky jít za svým cílem a učit se nevzdávat se před koncem.

Otázka č. 12: Jak hodnotíte vliv netradičních sportovních her na žáky? Klasifikujte jako ve škole.

- a) výborně
- b) chvalitebně
- c) dobře
- d) dostatečně

Graf č. 12 – Vliv NSH na žáky

Z grafu č. 12 vyčteme podobný výsledek jako v předchozí otázce a to, že se skoro všichni přiklání k hodnocení výborně a chvalitebně. Ať už to jsou sportovní hry tradiční či netradiční, tak učí děti spolupracovat a pomáhat si. Dále SH rozvíjí koordinaci, orientaci v prostoru a dodržování pravidel.

6.4 Shrnutí

Z odpovědí na předchozí otázky vyplývá, že pedagogové zařazují do výuky TV především netradiční hry s frisbee a ringo. Tyto hry jsou nenáročné na přípravu a na potřebné pomůcky. Výsledky ankety mě utvrdily v mém názoru, že pedagogové dostatečně nevyužívají NSH ve výuce.

Pro lepší představení zjištěných výsledků jsem porovnala mé výsledky s výsledky, které zaznamenal Pražák. Pražák získával data ze základních škol v Brně i proto se mohou výsledky šetření lišit. Z mého zjištění vyplývá, že učitelé, kteří se aktivně nezajímají o netradiční sportovní hry, je ani nezařazují do výuky. Avšak Pražákovy výsledky ukazují, že i když se učitelé aktivně nezajímají o tyto hry, tak je do výuky tělesné výchovy zařazují (aktivně se zajímá 9 učitelů a 20 se nezajímá, 28 učitelů hry zařazují do výuky a 1 učitel ne). V našem šetření jsme zjistili, že jsou školy nedostatečně vybavené pomůckami pro netradiční sportovní hry. Učitelé zapojují méně rozšířené sportovní hry do tělesné výchovy 1-2krát za měsíc v rámci jedné třídy, převážně v hlavní a závěrečné části. Naproti tomu Pražákovo zjištění ukazuje, že učitelé tyto hry zařazují častěji, a to 2-3krát měsíčně v rušné a hlavní části vyučovací jednotky tělesné výchovy. Průzkum se shoduje v tom, že se žáci učí netradiční hry stejně dlouhou dobu jako tradiční, a že většina žáků má zájem o jejich výuku. Jak v otázce přínosnosti NSH ve výuce, tak vlivu NSH na žáky se výsledky rozcházejí. V našem šetření dotazovaní učitelé ohodnotili obě otázky převážně známkou výborně, za to v porovnávaném šetření klasifikovala většina učitelů přínosnost známkou chvalitebně a vliv na žáky známkou dobře a chvalitebně. Znalost různých druhů netradičních sportovních her a jejich zapojení do výuky tělesné výchovy nelze porovnat, protože jsme do ankety zařadili jiné netradiční hry než Pražák.

7 NÁVRH OBSAHU VZDĚLÁVACÍHO SEMINÁŘE

Z výsledků anketního šetření vyplynulo, že netradiční sportovní hry nejsou mezi učiteli tělesné výchovy na 2. stupni základních škol dostatečně známé. Učitelé proto tyto hry ani nemohou zapojovat do výuky tělesné výchovy. Proto by bylo vhodné (v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků) učitelům nabídnout vzdělávací seminář zaměřený na teorii a metodiku netradičních sportovních her.

V semináři by se měli učitelé seznámit s touto zajímavou oblastí sportovních her. Seminář bude určen pro pedagogy tělesné výchovy učících na 2. stupni základních škol a bude zaměřen na netradiční sportovní hry.

Cíle semináře: Seznámení pedagogů s netradičními hrami, jejich historií, pravidly a metodikou nácviku.

Trvání: seminář bude rozčleněn do 4 částí. Může probíhat v průběhu jednoho měsíce, např. každé úterý odpoledne.

Každý půlden se učitelé seznámí se dvěma netradičními sportovními hrami. Nejprve se pedagogové seznámí s historií a pravidly. Poté pomocí metodických řad nacvičíme jednotlivé herní činnosti a učitelé se seznámí s různými průpravnými a herními cvičeními a průpravnými hrami. V závěru každé části budou učitelé hrát samotnou hru a vyzkouší si roli rozhodčího, kde si nejlépe osvojí pravidla.

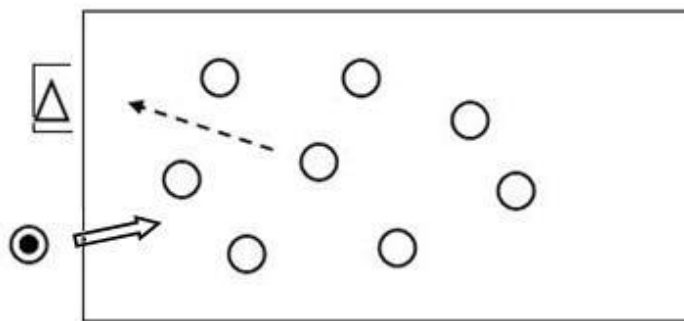
1. část

Brenball

I. Teorie a pravidla brenballu

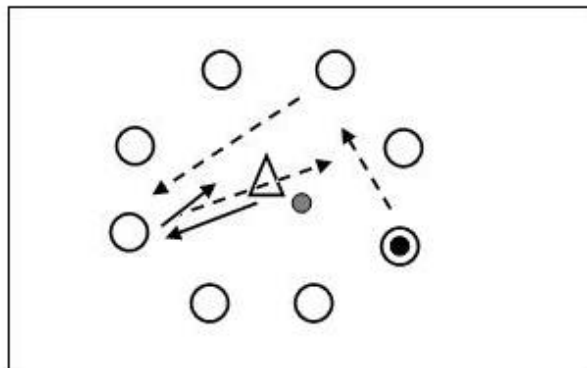
II. Metodika brenbalu

- nácvik hodů míčkem – hráč hází míček co nejvýše a následně ho chytá. Házení ve dvojici (jednoruč – pravou i levou rukou) – dvojice si hází míčkem na přesnost a snaží se ho chytit ze vzduchu. V průběhu házení mění postupně vzdálenost a snaží se v časovém limitu přihrát co nejvíce přihrávek. Hod jedním odrazem o zem nebo vysoký hod a následné chycení.
- hra na třetího – dva hráči stojí naproti sobě a házejí si míčkem, uprostřed je jeden hráč a snaží se míček chytit. Pokud hráč uprostřed chytí míček, vystřídá se s krajním hráčem, který míček házel.
- nácvik odpalu – nejprve odpal míčku ze stojanu a poté z vlastního nadhozu.
- nácvik chytání brenerem – házení míčku na brenera, kde brener musí chytit míček nebo jej co nejrychleji sebrat ze země a běžet s ním na místo pro brenera.
- nácvik pohybu ve hřišti (obrázek č. 14) – hráči v poli mají za úkol chytit odpálený míček a co nejrychleji ho hodit brenerovi.

Obrázek č. 14

- samotář (obrázek č. 16) - Hráči jsou rozestavěni do kruhu a uvnitř kruhu je samotář. Hráči v kruhu si přihrávají vrchním nebo spodním odbitím mezi sebou gymbal a samotář se jim snaží přihrávky překazit. Pokud samotář chytí míč, vystřídá se s hráčem, který měl míč naposledy v ruce.

Obrázek č. 16

III. Hra a rozhodování

IV. Shrnutí – upřesnění pravidel, dotazy

2. část

Frisbee - ultimate

I. Teorie a pravidla frisbee - ultimate

II. Metodika frisbee - ultimate

- nácvik způsobů odhozu disku
 - bekhend – disk držíme tak, že palec je na horní ploše a ostatní prsty jsou pod diskem. Pokud hráč drží disk v pravé ruce, vykročí pravou nohou vlevo vpřed a tím získá boční postavení ke směru hodů. Nápřah se provádí současně s vykročením. Disk odhazujeme švihem zápěstí vpřed a následným zastavením pohybu.
 - forhend – palec je na horní ploše disku, ukazovák a prostředníček jsou nataženy a opřeny o vnitřní hranu disku a ostatní prsty jsou volně. Hráč ukročí pravou nohou se současným nápřahem předloktí a zápěstí vzad. Dále

pokračuje pohyb vpřed. Pohyb předloktí končí na úrovni boku. Ukazovák a prostředník poskytnou disku rotaci, ruka po odhodu pokračuje před tělo.

- overhand – disk se drží jako při forhendu, ale náprah a odhod je nad hlavou a disk letí horní plochou dolů.
- chytání disku – rozestavení hráčů do kruhu, kde se učí chytat disk.
- způsob chytání disku
 - před tělem „jako čáp“ – rukama nataženýma před tělem chytáme disk přitisknutím dlaní k sobě;
 - u těla;
 - do jedné ruky – pokud je disk nad úrovní ramen, je chytající ruka v pozici hřbetem ruky vzhůru. Je-li disk pod úrovní ramen, je chytající ruka v pozici, kde směřuje palec vzhůru.
- ztížené chytání – dva hráči klečí (sedí s nataženýma nohama a v tureckém sedu) proti sobě a hází si s diskem, snaží se házet přesně.
- házení na přesnost – hráči se snaží házet disk na vyznačené místo.
- chraň si svou barvu - Ve hře jsou čtyři družstva po 4 – 7 hráčích. Každý tým má různě barevné rozlišovací dresy a ve stejné barvě frisbee. Hráči se pohybují ve vymezeném území. Úkolem hry je, že družstvo si musí pomocí přihrávek co nejdéle udržet svoje frisbee. Pokud dvakrát chytí jiné družstvo cizí disk stejné barvy, tak družstvo této barvy vypadává. Hra trvá pět minut.

III. Hra a rozhodování

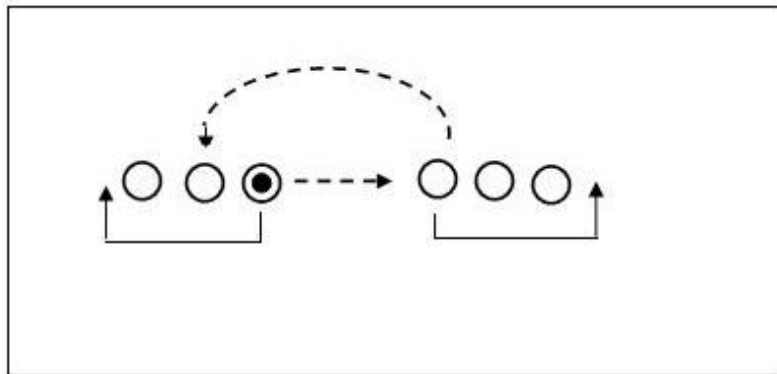
IV. Shrnutí – upřesnění pravidel, dotazy

Kin-ball

I. Teorie a pravidla kin-ballu

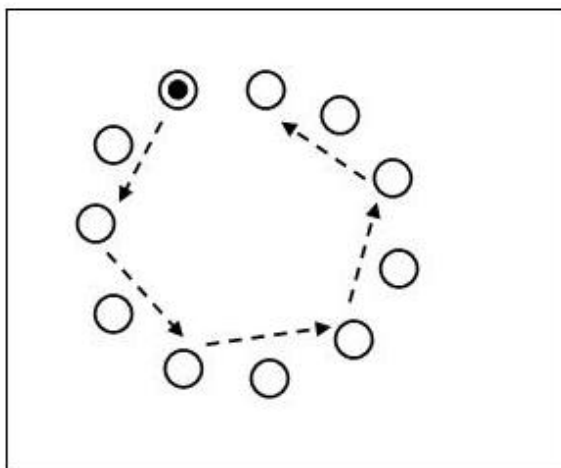
II. Metodika kin-ballu

- chytání míče (obrázek č. 17) - hráči vytvoří 2 zástupy čelem k sobě vzdálené cca 4 m a obloukem si přihrávají kin-ballem, když hráč přihraje, zařadí se na konec zástupu.

Obrázek č. 17

- orientace – 2 zástupy čelem k sobě vzdálené cca 7 m, kde hráč v chůzi odbíjí míč nad hlavou do výšky alespoň 1 m až k druhému zástupu a poté se zařadí na konec druhého zástupu.
- komunikace (obrázek č. 18) – hráči vytvoří kruh, kde přehazují míč ob jednoho hráče. Házející hráč zvolá jméno chytače a hodí míč, chytající hráč zvolá „já“ a chytne míč.

Obrázek č. 18

- správné odbíjení – 1. zástup: tři hráči drží míč připravený k odbití a jeden zvolá „OMNIKIN“ a vykřikne barvu a následně odbije míč oběma spojenýma rukama směrem k druhému zástupu, kde míč chytají a naopak.

- postřeh – hráči stojí v kruhu a uprostřed je učitel s míčem. Hráči mají ruce v bok. Učitel se bude pohybovat v kruhu a jeho úkolem je míč na žáka hodit nebo jenom hod naznačit. Pokud učitel míč hodí, úkolem žáka je míč odrazit rukama. Když učitel pouze hod naznačí, žák musí mít ruce ve výchozí pozici. V případě, že hráč správně nezareaguje, je vyřazen ze hry.

III. Hra a rozhodování

IV. Shrnutí – upřesnění pravidel, dotazy

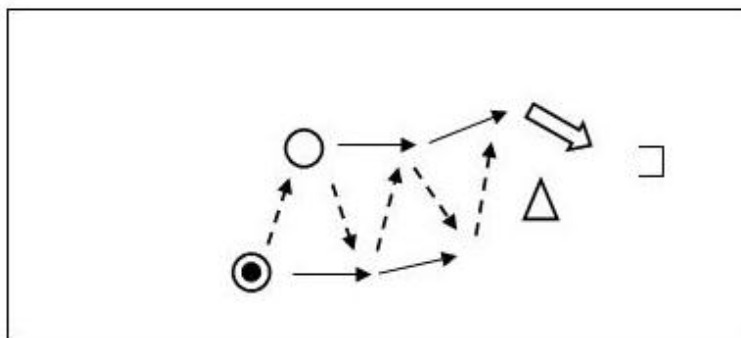
3. část

Korfbal

I. Teorie a pravidla korfbalu

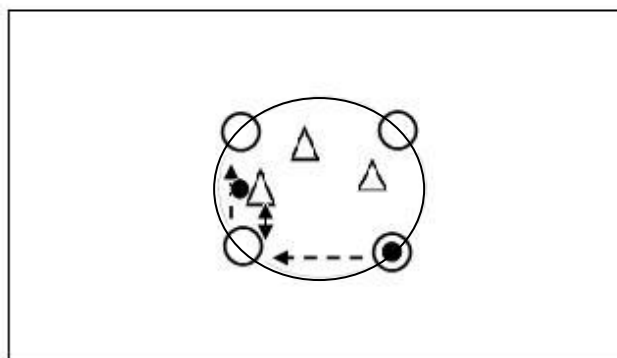
II. Metodika korfbalu

- překonat obránce (obrázek č. 19) – dva útočníci mají míč a snaží se pomocí přihrávek přejít přes bránícího hráče a vstřelit koš. Bránící hráč se jim snaží míč sebrat.

Obrázek č. 19

- přihrávaná v kruhu (obrázek č. 20) – 4 útočníci se rozestaví po obvodu kruhu a přihrávají si míč. Uvnitř kruhu jsou obránce, kteří se snaží míč chytit. Když obránce chytí míč, jde na místo posledního přihrávajícího útočníka.

Obrázek č. 20

- jen počkej zajíci - Ve hře jsou dva vlci a několik zajíců. Vlci mají za úkol pomocí přihrávek zasáhnout zajíce. Vlci mohou s míčem udělat pouze dva kroky. Hra končí v případě, že jsou ve hře pouze dva zajíci. Dva poslední zajíci ve hře jsou v další hře vlky.
- střelba o závod (obrázek č. 21) – hráči jsou ve stejné vzdálenosti od koše a střílejí postupně. Závod končí, když družstvo dosáhne určitého počtu bodů.

Obrázek č. 21

- boj o míč – družstvo si snaží co nejdéle udržet míč pomocí přihrávek.
- hra na jeden koš – rozvíjení taktiky hráče zdali má zamezit útočníkovi vystřelit na koš pomocí bráněné pozice nebo nechat hráče vystřelit (jestli je hráč slabší, má druhé družstvo větší šanci na získání míče).

III. Hra a rozhodování

IV. Shrnutí – upřesnění pravidel, dotazy

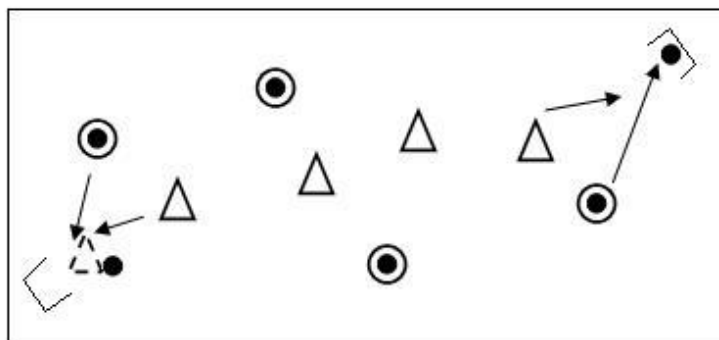
Český lakros

I. Teorie a pravidla českého lakrosu

II. Metodika českého lakrosu

- manipulace s holí – vyhazování míčku do vzduchu a chytání zpět do síťky.
- kolébání míče v síťce – opisování holí ve vzduchu osmičku pomocí přetočení.
- chytání – nadhodíme si míček a shora na něj lakroskou zatlačíme a pomocí oblouku podebereme.
- házení – míček vyhodíme krátkým švihem a trefujeme se na vyznačené místo na stěně. Po odrazu míček chytáme do síťky.
- sbírání míčku – podebráním míčku, který se kutálí proti hráči tak, že podsune hlavu hole pod míček a tím ho dostane do síťky. „Indian pick-up“, kde míček přikryjeme forhendovou stranou výpletu a přitáhneme k sobě opsáním hole půlkruh kolem míčku.
- slepice a lasičky (obrázek č. 22) - Slepice jsou hráči s míčkem v lakrosce, kteří se snaží dopravit míček na určené místo (kurníku = krabice). Lasičky jsou hráči s lakroskou bez míčku, kteří mají za úkol překazit slepicím donesení míčku do kurníku. Po třech minutách výměna rolí.

Při prvních pokusech si mohou hráči dávat míček do lakrosky rukou, ale později se snaží sebrat míček pouze pomocí páčky. Každé slepici je přiřazena jedna lasička. Hráči se mohou volně pohybovat po hrací ploše, není vyhrazena jedna trasa.

Obrázek č. 22

III. Hra a rozhodování

IV. Shrnutí – upřesnění pravidel, dotazy

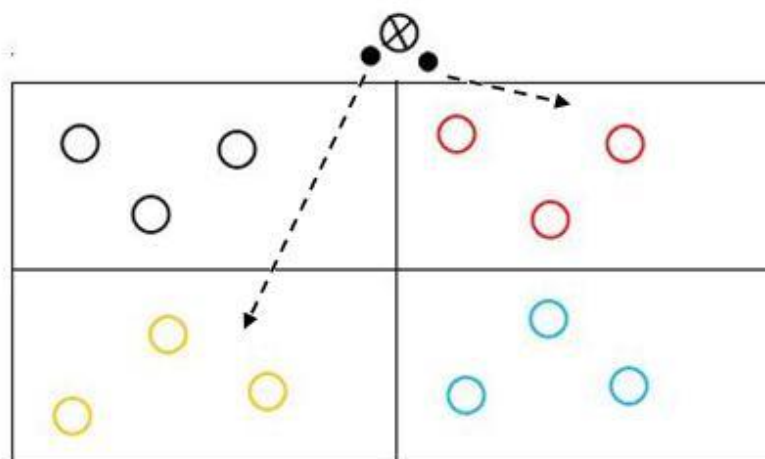
4. část

Ringo

I. Teorie a pravidla ringa

II. Metodika ringa

- házení kroužkem – kroužek držíme mezi palcem a ukazovákem, uvedeme ho do pohybu prsty a švihem zápěstí. Kroužek by se neměl převracet.
- chytání kroužku – jednou rukou (pravou poté levou).
- házení na vyznačené místo.
- správný reflex při chytání kroužku – dva hráči stojí naproti sobě, kde jeden hráč má kroužek a druhý je k němu otočený zády. Na hromadný předem domluvený signál hráč hází kroužek a druhý hráč se musí otočit a kroužek chytit.
- tři proti jednomu (obrázek č. 23) - Hřiště rozdělíme sítí na čtyři části, kde v každé části je jedno 3 – 4 členné družstvo. Tudíž jedno družstvo má tři protihráče. Hraje se dvěma kroužky, které podává ze strany u středové čáry rozhodčí. Směr hodu kroužku při hře může být jak do vedlejšího pole i přes kříž. Pokud v průběhu hry spadne kroužek na zem, hráč ho sebere a rozehrává z místa dopadu kroužku. Hraje se na trestné body. Trestný bod získá družstvo, které udělalo chybu ve hře. Vítězí družstvo s nejmenším počtem trestných bodů. Hra je omezena časovým limitem.

Obrázek č. 23

III. Hra a rozhodování

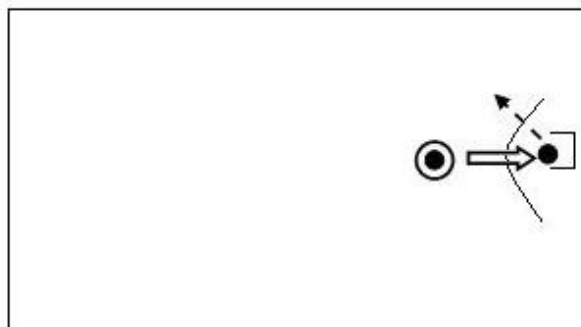
IV. Shrnutí – upřesnění pravidel, dotazy

Tchoukball

I. Teorie a pravidla tchoukballu

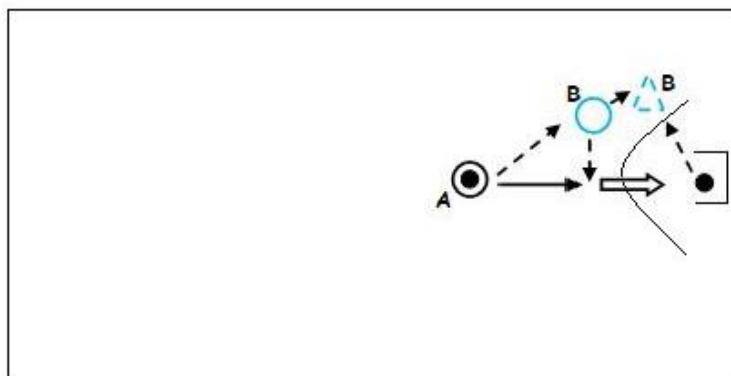
II. Metodika tchoukballu

- házení a chytání míče – spodním nebo vrchním obloukem jednoruč.
- nácvik chytání – dvojice hráčů, obránce a nahrávač, kde nahrávač hází míč z natažené ruky a obránce se ho v kleči snaží chytit obouruč na hrud'.
- nácvik odrazu od odrážedla (obrázek č. 24) – hráč je mimo zakázanou zónu před odrážedlem a hází míč na odrážedlo, aby se odrazil mimo zakázanou zónu.

Obrázek č. 24

- nácvik chytání odraženého míče – hráči si vytvoří dvojice, kde jeden hází míč na odrazedlo a druhý se snaží předvídat směr odraženého míče a následně ho chytit.
- nácvik pohybu s míčem po hrací ploše – s dodržáním zásad pohybu s míčem.
- nácvik útoku na odrazedlo a chycení míče – „hod chycení, hod...“ - hráč střílí na odrazedlo a po odrazu od něj se ho následně snaží chytit.
- střelba na odrazedlo s výměnou rolí (obrázek č. 25) - Hráč A je v pozici střílejícího hráče a hráč B nahrávajícího. A je přibližně 9 m před odrazedlem a přihrává hráči B, který se nachází před zakázanou zónou. B nahrává střílejícímu hráči, který se pohybuje k odrazedlu a snaží se trefit konstrukci. Po nahrávce se nahrávající hráč B stává obráncem a pokouší se chytit odražený míč od konstrukce a zamezení dopadu míče na hrací plochu.

Obrázek č. 25

III. Hra a rozhodování

IV. Shrnutí – upřesnění pravidel, dotazy

Grafické značení

	hráč, útočník
	nové postavení hráče
	obránce
	nové postavení obránce
	míč
	hráč s míčem
	přihrávka
	hod, střelba
	kužel, stojan, meta
	pohyb hráče
	trenér, cvičitel, vedoucí
	branka, odrazedlo, koš

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zjistit, zda učitelé tělesné výchovy na základních školách znají a využívají netradiční sportovní hry ve svých vyučovacích jednotkách tělesné výchovy.

Pro zjištění byla vytvořena anketa, pomocí které jsme zjistili rozhled pedagogů vyučujících na 2. stupni základních škol v oblasti netradičních sportovních her a jejich názor na to, jak hry působí na žáky. Anketa obsahovala 12 otázek. Anketu jsem poslala elektronickou poštou do vybraných škol v Libereckém kraji, a to Liberce, Chrastavy, Jablonce nad Nisou a Frýdlantu. Zúčastnilo se 59 pedagogů. Při vytváření ankety jsem předpokládala, že se pedagogové budou lépe orientovat v netradičních sportovních hrách.

Na základě výsledků byl navržen program školícího semináře zaměřeného na netradiční sportovní hry. Seminář by měl probíhat ve 4 dnech v odpoledních hodinách, např. jeden měsíc vždy v úterý odpoledne. V semináři se pedagogové seznámí s teorií a metodikou méně rozšířených sportovních her. V závěru každé části zaměřené na jednu hru, si pedagogové zahrají hru samotnou a v průběhu si vyzkouší roli rozhodčího. Zásobník cvičení a her, s kterými se pedagogové seznámí v průběhu semináře, by mohl být užitečný jako podklad pro pedagogy v samotné výuce méně známých sportovních her.

Netradiční sportovní hry jsou ideálním pohybovým zatížením, poněvadž představují dlouhodobou akční činnost s různou intenzitou zatížení. Proměnná intenzita zatížení má dobrý vliv na děti v období jejich vývoje a růstu. Hry upevňují psychickou stránku člověka i díky převtělování se do různých rolí. Nezbytnou součástí ve hře i v životě je soutěživost, která nám pomáhá k dosažení určitých cílů a budování osobnosti. Pohybové hry pomáhají zvládnout a zdokonalit již nějak naučené dovednosti. Děti musí být dostatečně motivovány, aby pro ně byly pohybové aktivity lákavé. K tomu mohou pomoci i jednoduchá pravidla netradičních sportů, která nejsou složitá na pochopení, proto jsou hry vhodné pro všechny. Pohybové aktivity mají řadu fyziologických účinků, jako je například rovnováha těla a symetrie pohybu, vytrvalost, pohyblivost, ohebnost, vitalita, efektivnější dýchání, síla a zpevnění těla.

Nepřekvapuje mě, že netradiční sportovní hry nejsou využívány v plné míře, jelikož nejsou moc medializovány a proto je mnoho učitelů nezná nebo školy nemají dostatečné finanční prostředky na vybavení tělocvičen pro netradiční sportovní hry. Člověk, který se o ně aktivně nezajímá, o nich nemá přehled.

POUŽITÁ LITERATURA

[1] Brännball. *Wikipedie* [online]. 2013 [cit. 2013-12-26]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Brännball>

[2] *Česká asociace létajícího disku: Ultimate* [online]. [cit. 2013-06-03]. Dostupné z: <http://www.cald.cz/>.

[3] *Český korfbalový svaz* [online]. 2013 [cit. 2013-12-23]. Dostupné z: <http://www.korfbal.cz/>

[4] *Český svaz kin-ballu* [online]. 2013 [cit. 2013-06-03]. Dostupné z: <http://kin-ball.cz/>.

[5] KŘÍČEK, Jan, Michael VELENSKÝ. *Modifikace korfbalu pro školní TV*. Těl. Vých. a Sport Mlád. Praha: FTVS UK, 2012, roč. 2012, č. 2. ISSN 1210-7689.

[6] KŘOVÁČKOVÁ, Blanka a Martin SKUTIL. *Jak napsat seminární a závěrečné práce ve společenských vědách*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009, 31, xvii s. ISBN 978-807-0418-635.

[7] KUPR, Jaroslav, Helena RJABCOVÁ a Aleš SUCHOMEL. *Metodika her méně rozšířených ve školní tělesné výchově: sporty známé i neznámé*. Vyd. 1. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2010, 93 s. ISBN 978-80-7372-621-8.

[8] KUPR, Jaroslav. *Inovace výuky tělesné výchovy na fakultách TUL v rámci konceptu aktivního životního stylu: Netradiční hry*. Liberec, 2013. Dostupné z: <http://www.ktv.tul.cz/portal-opvk/netradicni-hry>.

[9] MAZAL, Ferdinand. *Hry a hraní pohledem ŠVP*. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2007, 394 s. ISBN 978-808-5783-773.

[10] MAZAL, Ferdinand. *Pohybové hry a hraní*. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2000. Kdo si hraje, nezlobí. ISBN 8085783290.

[11] NYKODÝM, Jiří. *Teorie a didaktika sportovních her*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 118 s. ISBN 80-210-4042-4.

[12] *Oddíl scarabeus: Lakros - hra indiánů* [online]. [cit. 2013-06-03]. Dostupné z: http://www.oddilscarabeus.cz/zajimavosti/lakros_hra_indianu.

[13] OPRAVILOVÁ, Eva a Vladimíra GEBHARTOVÁ. *Léto v mateřské škole: učebnice pro pedagogické obory středních, vyšších a vysokých škol*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998a, s. 128. Kurikulum předškolní výchovy. ISBN 80-7178-245-9.

[14] OPRAVILOVÁ, Eva a Vladimíra GEBHARTOVÁ. *Zima v mateřské škole: učebnice pro pedagogické obory středních, vyšších a vysokých škol*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1998b, s. 128. Kurikulum předškolní výchovy. ISBN 80-7178-268-8.

[15] Pravidla brännballu. *Tělovýchovná jednota TJ Mládí Olomouc* [online]. [cit. 2013-06-03]. Dostupné z: <http://www.tjmladiolomouc.net/brannball.php?clanek=historie>.

[16] *Pravidla českého lakrosu* [online]. 2007 [cit. 2013-06-03]. Dostupné z: http://www.baxparta.cz/download/pravidla_booklet_090605.pdf.

[17] PRAŽÁK, Roman. *Využití netradičních sportovních her ve výuce TV na 2. stupni vybraných základních škol v Brně*. Brno, 2010. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/176485/fsps_m_a2/. Diplomová práce. Fakulta sportovních studií. Vedoucí práce Eduard Hrazdára.

[18] Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělání, Praha: VÚP, 2007.

[19] RJABCOVÁ, Helena a Zdeněk SKRUŽNÝ. *Inovace výuky na tělesné výchovy na fakultách TUL v rámci konceptu aktivního životního stylu: Rekreační pohybové a sportovní hry*. Liberec, 2013. Dostupné z: <http://www.ktv.tul.cz/portal-opvk/pohybove-sportovni-hry>.

[20] ROUBAL, Bohumír. *Bratři v tričkách 4: bumbác ball. Metodické listy: Samostatná příloha časopisu SOKOL* [online]. 2007, č. 5 [cit. 2013-06-03]. Dostupné z: <http://www.sokol.eu/metodika%201.2.pdf?page=metodicke-listy-2007-238A>.

[21] SLEPIČKA, Pavel, Václav HOŠEK a Běla HÁTLOVÁ. *Psychologie sportu*. Vyd. 2. Praha: Karolinum, 2009, s. 12-16. ISBN 9788024616025.

[22] SOCHOROVÁ, Libuše. *Didaktická hra a její význam ve vyučování*. In: *Metodický portál RVP* [online]. 2011 [cit. 2013-12-23]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/o/z/13271/DIDAKTICKA-HRA-A-JEJI-VYZNAM-VE-VYUCOVANI.html/>.

[23] *Stránky českého tchoukballu* [online]. [cit. 2013-06-03]. Dostupné z: <http://www.tchoukball.cz/>.

[24] SVOBODA, Bohumil. *Pedagogika sportu*. 2. vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2007, 252 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze. ISBN 978-802-4613-581.

[25] ŠAFAŘÍKOVÁ, Jana, Pavel TOMEŠ. *Znáte bumbáčbal?* Těl. Vých. a Sport Mlád. Praha: FTVS UK, 2013, roč. 2013, č. 4. ISSN 1210-7689.

[26] TÁBORSKÝ, František. *Sportovní hry: sporty známé i neznámé*. 1. vyd. Praha: Grada, 2004, 159 s. ISBN 80-247-0875-2.

[27] TÁBORSKÝ, František. *Sportovní hry II: základní pravidla, organizace, historie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 172 s. ISBN 80-247-1330-6.

[28] The world flying disc federation. *WFDF Rules of Ultimate 2013*. Colorado, USA, 2013. Dostupné z: <http://www.cald.cz/pravidla-ultimate>.

[29] Wikipedia [online]. Nestr. [12. 2. 2013]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Hra>.

[30] Základní škola a mateřská škola Chrástice: Znáte KIN-BALL?. [online]. 2011 [cit. 2013-12-10]. Dostupné z: <http://www.zschrastice.cz/aktualityzs/znate-kin-ball>.

SEZNAM PŘÍLOH

[1] Anketa pro pedagogy TV základních škol na 2. stupni

PŘÍLOHA

Anketa pro pedagogy TV základních škol na 2. stupni

Vážená paní učitelko, vážený pane učiteli,

jsem studentkou 3. ročníku Přírodovědně-humanitní a pedagogické fakulty, Technické univerzity v Liberci a v rámci zpracování své bakalářské práce se na Vás obracím s prosbou o vyplnění krátké ankety, která se vztahuje k tématu méně rozšířené sportovní hry v TV na základních školách (dále jen ZŠ). Vyhodnocování Vámi vybraných odpovědí bude samozřejmě anonymní.

Není-li uvedeno jinak, vyberte vždy, prosím, jednu z nabízených možností a označte ji křížkem „X“ v odpovídajícím čtverečku u některých otázek, kde není možné navrhnout vyčerpávající odpovědi, je vymezen prostor pro Váš osobní názor či upřesnění. Narazíte-li v anketě na otázku, která se Vás netýká, nechte ji nezodpovězenou. Pokud to bude možné, prosím Vás o vyplnění všech položek v dotazníku, jelikož neúplná anketa nemůže být zařazena do průzkumu.

Velmi děkuji za Vaši spolupráci,

Romana Zahálková

Pohlaví

- a. žena
- b. muž

Praxe

- a. 0 – 5 let
- b. 5 – 10 let
- c. 10 – 15 let
- d. 15 let a více

ANKETA

1. **Jaké znáte netradiční sportovní hry (dále jen NSH)?** (možno více odpovědí)

- a. brenbal
- b. bumbác ball
- c. frisbee
- d. kin-ball
- e. korfbal
- f. lakros
- g. ringo
- h. tchoukball

2. **Zajímáte se aktivně o netradiční sportovní hry?** (získávání nových informací apod.)

- a. ano
- b. ne

3. **Umožňují Vám pomůcky ve škole v dostatečné míře realizovat všechny NSH, které byste chtěli do výuky zapojit?**

- a. ano – zcela umožňují
- b. dostatečně umožňují
- c. nedostatečně umožňují
- d. ne – zcela neumožňují

4. **Zařazujete do výuky TV NSH?**

- a. ano
- b. ne

(pokud jste odpověděli NE, dále nevyplňujte)

5. **Jaké netradiční sportovní hry zapojujete do výuky TV?** (možno více odpovědí)

- a. brenbal
- b. bumbác ball
- c. frisbee
- d. kin-ball
- e. korfbal
- f. lakros
- g. ringo
- h. tchoukball

6. **Kolikrát měsíčně zapojujete NSH do výuky TV v rámci jedné třídy?**

- a. 1krát
- b. 2krát
- c. 3krát
- d. 4krát

7. **V jaké části hodiny obvykle realizujete netradiční sportovní hry?** (možno více odpovědí)

- a. rušná část
- b. průpravná část
- c. hlavní část
- d. závěrečná část

8. **S jakou mírou aktivity se žáci zapojují do výuky netradičních sportovních her ve srovnání s výukou tradičních sportů a sportovních her?**

- a. větší
- b. stejná
- c. menší

9. Učí se žáci rychleji pohybovým dovednostem u netradičních sportovních her než u tradičních sportů a sportovních her?

- a. učení probíhá rychleji
- b. učení probíhá stejně
- c. učení probíhá delší dobu

10. Jaký je zájem žáků o další výuku netradičních sportovních her?

- a. vysoký
- b. nízký
- c. žádný

11. Hodnotíte NSH v TV jako přínosné? Klasifikujte míru jejich užitečnosti jako ve škole.

- a. výborně
- b. chvalitebně
- c. dobře
- d. dostatečně

12. Jak hodnotíte vliv netradičních sportovních her na žáky? Klasifikujte jako ve škole.

- a. výborně
- b. chvalitebně
- c. dobře
- d. dostatečně

DĚKUJI ZA VÁŠ ČAS VĚNOVANÝ VYPLŇOVÁNÍ ANKETY